

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2010 JÚLIUS-AUGUSZTUS

Akadálymentes Városháza Turán

Az EU és a Magyar Állam 14 748 301 Forint pályázati támogatásából

Fotó: Csilla Fotó

A TARTALOMBÓL

- ▶ Választási közlemény ▶ Útépítési lakossági fórum ▶ Mi van a turai kastéllyal?
- Testvérkapcsolatainkról ▶ Még nyitva az iskola művészeti kiállítása ▶ A könyvtárvezető tervei
- ▶ Tura 100 éves lakóját és Gémesi József zenészt gyászoljuk
- ▶ Fekete László emlékhely a turai temetőben ▶ Foci utánpótlás minden szinten: VSK, iskola, egyház
- ▶ Jógázási lehetőség Turán ▶ Augusztus 20-i meghívó ▶ Tüdőszűrés

AKADÁLYMENTES ÜGYINTÉZÉSI LEHETŐSÉG A TURAI VÁROSHÁZÁN

„A jelenleg is létező községházát 1902-ben építették. Építője Persler Kálmán. Az impozáns, tekintélyes emeletes épület kiemelkedett az akkor még földszintes, többnyire nád- és zsúpfedeles házak sokaságából. ... A templom, a közelében létesített plébánia és iskola a község életében évszázadok óta vezető szerepet játszó egyháznak, a Piac tér sarkán létesített községháza pedig az ugyancsak évszázados világi vezetőségnek nemcsak gyakorlati célokat szolgáló helyei, hanem egyben a szimbólumai is voltak.” – írja a Tura története I. részében Dr. Asztalos István.

Az évszázadnyi ideje alatt több átalakítást is megélt polgármesteri hivatal története újabb fejezetéhez érkezett. Akadálymentesítésének kivitelezési munkálatai 2010 augusztus hónapban fejeződnek be, így a Központi Orvosi Rendelő után ez lesz a második önkormányzati intézmény Turán, ahol az esélyegyenlőség ily módon is biztosított. A 18 millió Ft összköltségvetésű beruházáshoz – mint arról korábban már hírt adtunk – 16 millió Ft pályázati támogatást nyert az önkormányzat. Szikura Tamás tervező nemcsak a funkció betöltésére gondolt, hanem ezen keresztül egy új arculatot is adott a város első számú középületének, ahogy Szendrei Ferenc polgármester fogalmazta: ezáltal a Polgármesteri Hivatal méltóbb munkahelyé és ügyfélfogadó helyé válhat, s e beruházással valóban a városok sorába léphetünk. Az új elemként megjelenő faszerkezet, héjazat, lábazati burkolat és színvilág egy új irányt képvisel a városháza egykori stílusához képest, de talán a későbbiekben egy másik forrásból a megújulás a teljes épületolemeget érinti majd. A tervezés rehabilitációs szakmérnök bevonásával történt – tudtuk meg a hivatal vezetőjétől, Dolányi Róbertné jegyzőtől, figyelembe véve a Településfejlesztési Bizottság azon igényét, hogy a főbejárat feletti korábbi árnyékoló tetőzet hasonló jelleggel, díszítménnyel ismét kialakításra kerüljön.

Az akadálymentesítés törvényi kötelezettséggé került kivitelezésre, e projekt vállalásain belül, az építési beruházás és eszközbeszerzés részeként az alábbiak történtek a fogyatékkal élők (vakok és gyengénlátók, hallássérültek, mozgáskorlátozottak, autisták) kiszolgálására:

- 2 db akadálymentes parkoló
- rámpa, akadálymentes főbejárat készítése
- földszinti akadálymentes ügyfélpultok kialakítása
- földszinti előtér és irodák burkolatainak vezetősávval történő kialakítása az akadálymentes ügyfélpult irányába, földszinti irodákba való bejutás akadálymentesítése
- földszinti mozgássérült WC kialakítása, abban vészjelző és kapaszkodók elhelyezése
- feliratok a vakok és gyengénlátók számára is olvasható kialakításban
- indukciós hurok hallássérültek részére
- földszint 2. számú irodában konzultációs helyiség, ahol az emeleti irodákhoz érkező fogyatékkal élő ügyfelekhez az ügyintéző megy le őt kiszolgálni
- város honlapjának akadálymentesítése
- ügyfélfóvó automata bővítése valamennyi földszinti ügyfélfogadási helyiségre

S.T.

FELHÍVÁS

Tura Város Önkormányzata az „Új utakon Tura városában” c. útépitési projekt kedvezményezett utcáinak (Iskola út, Gábor Á. u., Holló köz, Vörösmarty u., Gyóni G. u., Bocskai u., Jókai u., Délibáb u.) lakói részére

LAKOSSÁGI FÓRUMOT tart

**2010. AUGUSZTUS 16-ÁN, HÉTFŐN 18 ÓRAKOR
A TURAI BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.**

Tisztelettel várjuk az érintetteket!

KÖZLEMÉNY

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. október 3. napjára kitűzött választása, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők választása eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról szóló 4/2010.(VII.16.) KIM rendelet 6.§. (1) bekezdés e.) pontja alapján az alábbi közleményt adom ki:

Helyi Választási Iroda vezetője:

DOLÁNYI RÓBERTNÉ jegyző

Helyi Választási Iroda hivatali helyiségének címe:

2194 TURA, PETŐFI SÁNDOR TÉR 1.

Helyi Választási Bizottság tagjai:

TÓTH JÁNOS elnök, BERTÓK BÉLÁNÉ elnökhelyettes

NAGYNÉ SERES TERÉZIA tag

Póttagjai:

DRÉGELI MIKLÓS, SIMÁNÉ MELEG ANNA MÁRIA

SZAVAZATSZÁMLÁLÓ BIZOTTSÁGOK TAGJAI:

1. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(házasságkötő terem, Bartók Béla tér 1.)

Pásztorné Csányi Erzsébet elnök, Dusa Péterné elnökhelyettes, Benke Anna Mária tag, Szovicsné Kolesza Erika tag, Irhaziné Buzás Márta tag, Szita Eszter póttag, Dolányi Anna póttag

2. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(Park utcai iskola, Park út 3.)

Tóth Ilona elnök, Tóth Mihályné elnökhelyettes, Tóth Istvánné tag, Surányi Istvánné póttag, Tóth-Zsiga Istvánné póttag

3. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(Iskola utcai iskola, Iskola u. 5.)

Maldrik Pál elnök, Zséli Erzsébet elnökhelyettes, Sáfránné Szilágyi Mária tag, Kuti Gáborné póttag, Szota Sándorné póttag

4. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(TSZ-iroda, Régi vásártér 6.)

Horváth Jánosné elnök, Szélyes Józsefné elnökhelyettes, Farkas Ferencné tag, Petrovicsné Bódi Marianna póttag, Dolányi Mária póttag

5. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(VÜCS-iroda, Puskin tér 26.)

Kajtor András elnök, Csörgi Mária elnökhelyettes, Szilágyiné Pápai Anna tag, Köles Mihályné póttag, Boda Bernadett póttag

6. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(Hevesy György Ált. Iskola, Hevesy György u. 1.)

Szilágyi Józsefné elnök, Móré Lászlóné elnökhelyettes, Farkas Ildikó tag, Király Magdolna póttag, Kis Jánosné póttag

7. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(Tabán úti iskola, Tabán út 43.)

Tetési Istvánné elnök, Dénes Györgyné elnökhelyettes, Szilágyi István tag, Sápinné Lukács Ildikó póttag, Futó Lászlóné póttag

8. SZÁMÚ SZAVAZÓKÖR

(Idősek Otthona, Szent István út 79.)

Sápi Zoltánné elnök, Hertelendy Gáborné elnökhelyettes, Kiss Ilona tag, Dolányi Judit póttag, Csányi Gáborné póttag

ÉRTESETÉS

Tura Város Helyi Választási Bizottság a cigány kisebbségi önkormányzati képviselők választását 3/2010.(VIII.04.) számú HVB határozattal, valamint az örmény kisebbségi önkormányzati képviselők választását a 4/2010.(VIII.04.) számú HVB határozattal 2010. október 3. napjára (vasárnapra) kitűzte, mivel a törvényben előírt legalább 30 főt a cigány ill. az örmény kisebbségi választói névjegyzék létszáma egyaránt eléri.

Tura, 2010. augusztus 4.

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A 2010. június 8-án megtartott rendkívüli ülés első témája a Bartók Béla tér 2400/1 hrsz-ú ingatlanra vonatkozó, az önkormányzat elővásárlási jogáról történő lemondás megtárgyalása volt. A polgármesteri előterjesztést hosszas vita követte, majd 7 igen szavazattal és 4 tartózkodással került elfogadásra. A továbbiakban a polgármester tájékoztatást adott az árvízi helyzetről, a védekezésről és a károkról. Nagyon sok pincében áll a víz, s *mintegy tíz ház van végeszélyben*. Megvitatta a testület a segítségnyújtás módjait és a lehetőségeket.

A június 21-i rendkívüli ülésen először a „Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer fejlesztése Tura és térségében” című pályázati rendszer második fordulójához szükséges döntéseket hozta meg a testület, majd döntött a saját forrás biztosításáról. A második téma a **hatvani kórházhoz való tartozás** volt, pontosabban az *ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság területén ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatók közfinanszírozott járóbeteg szakellátás kapacitásához tartozó területi ellátási kötelezettséget megállapító döntéseinek jogorvoslati lehetőség megtárgyalása*. A hatvani kórház igazgatója levélben jelezte, hogy van lehetőség továbbra is maradni, amennyiben az önkormányzat fellebbezést nyújt be a döntés ellen. Dr. Baka Gyula, a Szoc.Bizottság elnöke a húsz éve kialakult betegutak mellett érvelt, vagyis hogy maradjon Tura a hatvani kórháznál, ezt támogatta a Szoc.Bizottság is. Dr. Vörös József kistérségi tisztifőorvos is ezt javasolta, s röviden ismertette az előzményeket. Elismerte, hogy *a lakosság számára nagyon fontos a kórháztól való távolság kérdése, valamint a bizalom. Ragaszkodni kell, hogy a szakellátás ne váljon el a fekvő beteg ellátástól. Tura a két régió között helyezkedik el*. Egyetértett azzal, hogy az elsőfokú határozatot meg kell fellebbezni és utána végig lehet gondolni. Jelen volt az ülésen Dr. Vészi Zsuzsanna és Dr. Duliskovich Tibor háziorvos is. A Képviselő-testület 11 igen szavazattal és egy tartózkodással megszavazta a fellebbezést, vagyis a hatvani kórházhoz való tartozást szorgalmazta. Szendrei Ferenc polgármester reményét fejezte ki, hogy majd az új kormány talál valami jó megoldást ezekre a problémákra is.

Képviselő-testület munkaterv szerinti rendes ülése 2010. június 30-án (szerda) 16 órakor volt. Az első téma a **Kommunál Kft. tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása**. A Településfejlesztési Bizottság megtárgyalta az előterjesztést, több kérdés megfogalmazódott, melyeket a bizottság elnöke ismertetett. Less Krisztián, a Kommunál Kft. ügyvezető igazgatója készen állt a válaszadásra, de Jenei Csabáné kérte, hogy a részletesebb megtárgyalás miatt inkább egy bizottsági ülésen kerüljön sor a megbeszélésre. A beszámoló elfogadását a következő rendes ülésre halasztotta a Képviselő-testület.

Tárgyalta a testület a **Szelektív Kft. tevékenységéről készült beszámolót**, melynek egyik legsúlyosabb megállapítása: *„Sajnos a hulladékszállítási és ártalmatlanítási számlát nem fizetők száma folyamatosan növekszik, mely a biztonságos üzemeltetést veszélyezteti.”* Felvetődött behajtó cég alkalmazása. Benke Sándor, ügyvezető igazgató válaszolt a feltett kérdésekre, majd a testület egyhangúan elfogadta a Szelektív Kft. beszámolóját.

A **Víziközmű Kft. tevékenységéről szóló beszámoló**t – az előbbiekhöz hasonlóan – megtárgyalta a Településfejlesztési Bizottság. A Bizottság álláspontját ezúttal is Jenei Csabáné elnök ismertette.

Utalt arra, hogy a korábban megfogalmazott kérdésekre ezúttal sem kaptunk választ. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a Bizottságok által akkor megfogalmazott felvetések 'elferdítve' kerültek ismertetésre a december 2-i közgyűlésen. A Bizottság nem javasolta elfogadásra a beszámolót. Ritecz György, a Víziközmű Kft. ügyvezető igazgatója hosszasan ismertette álláspontját, magyarázta a problémákat, de érdemben nem válaszolt a felsorolt kérdésekre, amit a képviselők szóvá is tettek. Ennek köszönhetően csak öten szavaztak igennel a beszámoló elfogadására, heten nemmel, illetve tartózkodtak.

A következő téma a **Bartók Béla Művelődési Ház tevékenységéről szóló beszámoló** megtárgyalása volt. Katona Hargita mb. igazgató a Falumúzeumot érintő kérdések megoldásában kért segítséget, valamint a Műv.Ház bejáratának megújítására és a tervezett játszótér megvalósításához. Kálna Tibor, a KOS Bizottság nevében elfogadásra javasolta a beszámolót és köszönetet mondott a Műv.Ház vezetőjének az elmúlt évi munkájáért. A testület egyhangúan elfogadta a beszámolót.

A **Könyvtár tevékenységéről szóló beszámoló**t Szilágyi Anita készítette. Szendrei Ferenc polgármester úgy fogalmazott, hogy igen magas szakmai munka folyik a könyvtárban, mely a környék legjelentősebb könyvállományával rendelkezik, s a forgalom igen jelentős. A testület egyhangúan elfogadta a beszámolót.

Az **útépítési hozzájárulásról szóló 8/2008.(IV.30.) rendelet módosítására** képviselői javaslat miatt került sor. A javaslat lényege az volt, hogy az útépítési hozzájárulás ne helyrajzi számra kerüljön megállapításra, hanem építési telekre. Ugyanis volt olyan eset, amikor építési teleknél kisebb méretű telekre került megállapításra a teljes összeg. A Hivatal illetékesei által javasolt szöveg: *„Az útépítési hozzájárulás mértéke az építési telkek esetében 100.000,- Ft, azaz egyszázezer forint. Az útépítéssel érintett, de építési teleknek nem megfelelő méretű telkek esetében az útépítési hozzájárulás mértéke az alábbiak szerint számítandó: telkek szélessége/14 x100.000,- Ft”*

Egy **Alapítvány részéről ajánlat érkezett lakossági szűrővizsgálat végzésére**, mely szerint a szűrések jelentős része ingyenes lenne a lakosság részére, de a szűrések biztosításának fedezetére az önkormányzatnak 350 eFt-ot kellene fizetnie. A testület a szűrést fontosnak tartja, de sokkal optimálisabb verziót kíván támogatni.

Kérés, pontosabban javaslat érkezett a **Pannon GSM Zrt. – Telenor Magyarország Zrt. és Tura Város Önkormányzata között fennálló, 2016. június 30-ig szóló bérleti szerződés módosítására**. A Pannon GSM Zrt. (Telenor Magyarország Zrt.) megbízásából a Swiss Logistic Kft. javaslatát, melyben indítványozta a bérleti szerződés felülvizsgálatát, 18%-os bérleti díj csökkentést és az indexálás kiiktatását a testület elutasította.

Ismét foglalkozott a Képviselő-testület az **„Üzemelő vízbázisok diagnosztikai vizsgálata”** elnevezésű pályázat megvalósításához szükséges **Önkormányzati Társulás társulási megállapodásával**. Először 2009. október 28-i ülésen volt téma. A társulási megállapodás első változatával nagyon komoly kifogások merültek fel, hisz az önkormányzatok számára szolgáltatási kötelezettséget és kötelezettségvállalást írt elő az ivóvíz-szolgáltatás árára; és az önkormányzatokat kötelezte az SZMSZ módosítására is. Egy képviselő úgy fogalmazott, hogy *tulajdonképpen biankó csekk a Társulási Megállapodás*. Az akkori Megállapodást sem

► Tura, sem Aszód nem fogadta el, de a többi település igen, bár volt olyan település, ahol a megállapodás szövegét nem ismerték a képviselők. A testület végül egyhangúan foglalt állást, hogy a pályázat benyújtásával egyetért, de a csatolt Társulási Megállapodást nem fogadja el. Volt még néhány kísérlet az alig módosított megállapodás elfogadtatására, a turai Képviselő-testület továbbra sem volt hajlandó elfogadni a településre hátrányos szerződést. A június 30-i ülésen a lényegében változatlan tartalommal, csak átszerkesztett Társulási Megállapodást komoly ellenszenv fogadta. Szendrei Ferenc elmondta, hogy ő többször is tárgyalt a Megállapodásról, és kérte, hogy töröljék az összes, Turára hátrányos paragrafust. *Törölték, majd átfogalmazva szinten minden újra belekerült a most előterjesztett anyagba.* Végül egy képviselő vállalta, hogy elkészít egy, a pályázati kiírásnak megfelelő, elfogadható megállapodás tervezetet, melyet a Településfejlesztési Bizottság véleményez, a polgármester pedig előkészíti a szükséges egyeztető megbeszélést.

Az **Állami Számvevőszék által készített**, Tura Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2009. évi ellenőrzéséről készült ellenőrzési jelentésében megfogalmazott javaslatok megvalósítása érdekében készített **intézkedési terv egyes pontjainak határidejét módosította** a testület, 2011. június 30-ra.

A július 12-i soron kívüli ülésen kettő pályázathoz szükséges döntésekről tárgyalt a Képviselő-testület. Az egyik **Tura városközpont fejlesztés**, a másik az **„Új utakon Tura városában”** tárgyú projekt. Tura városközpont fejlesztés közbeszerzési eljárás Bíráló Bizottságába Zelenai Tamás és B. Nagy Helga építészeket, valamint Tóth Istvánt és Dolányi Mihályt bízta meg a testület; az „Új utakon Tura városában” tárgyú projekt közbeszerzési eljárásaihoz a Bíráló Bizottság tagjának pedig Pappné Juhász Ildikó tervezőt, Tóth Istvánt és Dolányi Mihályt. Mindkét nyertes pályázati projekt keretében lefolytatandó közbeszerzési eljárások lebonyolítására, közbeszerzési szaktanácsadásra és bonyolításra a MultiContact Consulting Kft. kapott megbízást.

Kuti J.

Júliusban több utca kapott alkalmi, helyenként több napos, áramszünetről szóló hivatalos értesítést. Ez esetben nem a rendszer hibásodott meg, sőt inkább a meghibásodás megelőzésén fáradoztak az ÉMÁSZ munkatársai és alvállalkozói. Levélben kérdeztük meg Bartos Csabát, a Gyöngyösi Régióközpont vezetőjét, jelen projekt felelősét a munkálatokról.

– Milyen projekt keretében, Turára vetítve milyen értékben valósult meg az adott beruházás és annak pontosan milyen elemei voltak?

– A konkrét munka „Tura 3.sz. transzformátor körzet rekonstrukció” néven szerepel a nyilvántartásunkban. Ennek keretében egy rossz állapotú faoszlopos transzformátor állomás átépítését végeztük 10 MFt értékben, ezzel a munkával együtt ebben az évben 40 MFt értékű rekonstrukciós munkát végeztünk Turán és a jövő évben 54 MFt-nyit tervezünk.

– Mi indokolta a korszerűsítést?

– A rekonstrukció oka, hogy a várható élettartamuk végéhez közeledő berendezéseket át kell építenünk, mielőtt veszélyeztetnénk a fogyasztók biztonságos áramellátását, ennek a munkának a keretében biztosítottuk, hogy az elkövetkező 10-20 évben megbízhatóan üzemeljen a rendszer minden eleme.

– Csak Turán vagy a térségben máshol is végeztek hasonló munkálatokat?

– A hálózatunkat folyamatosan ellenőrizzük és a tapasztalatok alapján minősítjük. A rendelkezésünkre álló források alapján minden évben kb. 5%-át átépítjük, elsősorban ott, ahol ezt annak az állaga a legjobban indokolja. Így a Gyöngyösi Régióközpont területén is sok hasonló munka folyik pl. a közeli Hort település központjában is egy esztétikai szempontból is kedvező rekonstrukció a napokban fog befejeződni.

– A fejlesztés részeként áthelyezésre került a Petőfi térről a trafó a Köztársaság útra, a plébánia oldalára. Polgármesteriunktől úgy tudom, hogy épp megfelelő időben telefonált egykor ennek az úgynak a kapcsán az ÉMÁSZ-

Foto: ÉMÁSZ

Az egykori trafó a településképet minden szögből csúfította régi helyén

hoz, mert akkor állították össze a mostani projekt pályázati anyagát, így ez az áthelyezés is része lehetett. E kérés nélkül az ÉMÁSZ csak trafót cserélt volna, de a régi helyen?

– A települések vezetőivel való találkozásakor azt szoktam mondani, hogy fontos az, hogy kölcsönösen tudjunk egymás szándékáról. Az ÉMÁSZ Nyrt-t a Területfelelős munkatársaink képviselik ebben a kapcsolatban, az Önkormányzatok műszaki ügyintézőivel szinte napi kapcsolatban vannak és az információcsere révén – mivel ők igénylik a rekonstrukciós forrásokat – figyelembe tudják venni a helyi elképzeléseket. Természetesen egy jó műszaki állapotú transzformátor állomást – még ha településrendezési okból kedvezőtlen helyen van is – nincs módunkban saját költségünkön áthelyezni, de ha belesik a legrosszabb állapotú 5%-ba, akkor nyitottak vagyunk a esetleges áthelyezés is mérlegelni. Számítalan jó példa van erre az elmúlt évekből. A rekonstrukciónál amúgy is törekszünk arra, hogy a magánterületen húzódó hálózatunkat közterületre helyezzük, ahol könnyebb azokat üzemeltetnünk, amennyiben erre van fizikai lehetőség.

Foto: Seres Tünde

Július közepén még folytak a munkák, hogy új helyre kerülhessen a korszerűbb trafó

– *Mi tette lehetővé, hogy a településnek költségvetési szempontból ez az áthelyezés egyáltalán ne legyen tényező?*

– A rekonstrukciókat az ÉMÁSZ mindig saját forrásból biztosítja. Önkormányzattól vagy magánszemélytől, cégtől csak akkor kérünk pénzt, ha olyan berendezést kell átépítenünk vagy áthelyeznünk, amelyeknek a műszaki állapota még nem indokolta a beavatkozást. Természetesen mi is törekszünk arra, hogy hálózatunk a legkevésbé zavarja a településképet, de ugyanakkor tartanunk kell a legkisebb költség elvét is, hiszen minden kiadásunk terheli a fogyasztók által fizetendő áramszámlát, így senkinek sem mindegy, hogy forrásainkat mire költjük.

A feltételek végre adottak, csak a pénzügyi forrást kell arra megtalálni, hogy a település központrendezési tervében teresedésre (pl. zöldesítés, köztéri szobor, „Pap kútja” artézi víz feltárása és díszkútként való üzemeltetése) szánt terület Tura egyik szép és meghatározó arculati elemévé válhasson a közeljövőben, melyért hálások lennének az itt élők.

Seres Tünde

MI VAN A TURAI KASTÉLYAL?

Az önkormányzat álláspontja világos volt, egyértelműen megfogalmazta kéréseit a Tura Invest Kft. képviselőinek. Ennek ellenére csak a 2009. szeptember 28-i ülésen ismertette a felkért szakértő, Dr. Balog Ákos az általa készített anyagot. Csak ezután lehetett megtenni a szükséges lépéseket és a rendeletet elkészíteni. Az ülésen Dr. Balog Ákos tájékoztatta a testületet a kastélyt körülvevő park helyzetéről és a tervekről. Elmondta azt is, hogy időközben egyeztetett a szakhatóságokkal, a jóváhagyásokat beszerezte és készített egy rendezlettervezetet is, mellékletében a kezelési tervvel. A képviselők az elhangzottak alapján támogathatónak tartották a helyi védeletről szóló rendelet csüörtöki elfogadását. Már csak egy feltételnek kell addig teljesülni: a Tura Invest Kft. tartozásának rendezésére vonatkozó megállapodás-tervezet a közjegyző előtt mielőbb aláírásra kerüljön.

Az október 1-én csüörtökön délelőtt a Tura Invest Kft. képviselői közjegyző előtt Aszódon aláírták a tartozásuk rendezéséről szóló megállapodást. Ez volt az utolsó feltétel, mely után 18 óraor rendkívüli ülésen döntött a Képviselő-testület a kastélykert helyi védeltségéről.

Sajnos a Tura Invest Kft. közel 36 mFt-os tartozásának rendezésére vonatkozó megállapodás aláírására hiába került sor közjegyző előtt: a tartozásuk első felét nem fizették ki december 31-ig, a megállapodásban rögzített határidőig.

A Képviselő-testület február 24-én tárgyalta a Tura Invest Kft. tartozásának ügyét. Szendrei Ferenc polgármester javaslatára a képviselő-testület megbízta dr. Paksi Ferenc ügyvédet, hogy a tartozás behajtása érdekében az önkormányzatot képviselje. A Tura Invest Kft.-től 2010. február 11-én az önkormányzat telekadó számlájára „Tura Invest Kft. megállapodás szerint” megnevezéssel érkezett 1 millió Ft összegű átutalást a testület az első részletleszítésésként elfogadta. Ezzel egyidejűleg a Tura Invest Kft. 2010. január 28-án érkezett fizetési haladék iránti kérelmét elutasította.

Március 31-én a polgármester tájékoztatást adott arról, hogy a megbízott ügyvédi iroda megindította az eljárást a Tura Invest Kft.-vel szemben.

Érdekes kérdés a tulajdoni viszonyok kérdése. 2008 végén, az idézett cikkben az szerepelt, hogy a céginfó tanúsága szerint a Sura Kft. helyett a TURAI KASTÉLY Kft. tulajdonában került a Schossberger-kastély és a park. A TURAI KASTÉLY Kft.-ben az egyik tag a United Investments Limited Bahamas c/o, a másik a Tura Invest Kft. volt. Egy rövid időre megjelent a tulajdonosok között a Kastélyokért Érdekvédő Alapítvány is, aminek képviselője dr. Márkházai Sándor. Ez időközben tovább bonyolódott, hisz az adósunk, a Tura Invest Kft. már nem tulajdonos!

Mint később kiderült, hogy új tulajdonosként megjelent a Denton Management Ltd., amit a Seychelle Köztársaság vett nyilvántartásba közel egy évvel ezelőtt. Ugyanebben az időben jelent meg egy másik új tulajdonos is, a SILVER RAIN S.A. a Panamai Köztársaságból. Ő már 'régis ismerős'... Viszont mindkettő csak fél évig, 2009. decemberéig volt a kastély és a kert tulajdonosa.

A jelenlegi(?) tulajdonos: a LOGEO SERVICES LIMITED, amit a Ciprusi Köztársaság Kereskedelmi, Ipari és Idegenforgalmi Minisztérium Cégbírósága jegyzett be. Ez a cég annyira új, hogy az interneten sem találtuk a nyomát.

Mindezek után jogos az a kérdés, hogy egyáltalán miben reménykedhet az önkormányzat? Szendrei Ferenc polgármester szerint „amikor Tura Nagyközségi Tanács nem harcolt a kastély tulajdonjogáért, egy bizonyos mértékben kódolta a kialakult helyzetet. A rendszer-váltás forgatagában sajnos sokan gondolták úgy, hogy későbbi haszon reményében az állami, – tehát közvagyonból – minél nagyobb részt szakítsanak ki. Az ország vagyonának túlnyomó többsége – sokszor – áron alul gazdát cserélt.

A kastély helyzete eladásától kezdve megoldatlan. A tulajdonosi körök követhetetlen változása csak az érem egyik oldala, ettől sokkal súlyosabbnak ítélem meg, hogy

sem a kastély, sem a park küldetését nem sikerült megtalálni. Az önkormányzat sajnos semmilyen intézkedésével nem tudta a kastély sorsát befolyásolni. A telekadó-rendelet nem hozta meg a várt hatást, s annak eltörlése sem lendítette előbbre a kastély ügyét.

A TuraInvest Kft. tartozás közjegyzői okiratban elismert összegének felét 2009. december 31-ig kellett volna megfizetni, ebből 1 mFt realizálódott. A tartozás másik felének megfizetése 2010. augusztus 30-ig esedékes. Nem látok reális esélyt arra, hogy a tulajdonosok ezt az önkormányzat számára megfizessék. A jogi úton történő érdekvényesítésünk lehetőségét, annak kiadásait és a várható eredményt mérlegelni kell, annak függvényében szabad tovább lépni.

Bár kétlem, hogy valós tulajdonjogot testítenek meg, de Tura városa felé két személyt terhel az erkölcsi felelősség: Dr. Márkházai Sándort és Dr. Gajdos Róbertet, akik tulajdonosokként eljárva 'igazgatják' a kastély sorsát.

Szomorúsággal tölt el, hogy az áldatlan helyzethez a műemlékvédelem csak asszisztálni tud látszatintézkedéseivel. (Minden terv, intézkedés csak annyit ér, amennyi megvalósul belőle.) Csak remélni merem, hogy mielőbb sikerül megtalálni a kastély hasznosításának módját, annak hiányában a vitát tudjuk folytatni, s közben a magántulajdonban lévő féltett kincsünk, a TURAI KASTÉLY végleg megsemmisül.”

Kuti J.

Közeleg a Kastélykerti Óvoda bővítésének befejezése

Még javában zajlanak, de már finishez közelednek a Kastélykerti Óvoda bővítésének turai fővállalkozóval kivitelezetett munkálatai, ugyanakkor az óvodai élet zavartalanul működik. Szülők és gyermekek megértően türik, a megszokottól kevésbé komfortos bejárást a női öltözőn keresztül. Ezen felül az egyik csoport gyermekeit átmenetileg a többi csoportban osztották szét balesetvédelmi szempontok miatt. Az épület és az udvar munkaterületeit tökéletesen elszeparálták. Az új építmény a régi folyosónál kapcsolódik majd szervesen az anyaépületre, két nagy portállal belépve az alkalmi rendezvényteremnek is szolgáló 60 m²-es új földszinti tornaszobába. Az átadás tervezett időpontja szeptemberre van kitűzve, amikor is ünnepélyes keretek között sok-sok meglepetés várja majd a gyerekeket és szülőket egyaránt – mondta el lapunknak Gólya Istvánné óvodavezető.

S.T.

A TESTVÉRTELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK

Önkormányzati küldöttség látogatott testvértelepüléseinkre, Csíkszentimrére július 13-16 között. A Szendrei Ferenc polgármester vezette küldöttség tagja volt több képviselő, valamint Palya János plébános úr, Tóth Péter László kántor-karnagy, a Kulturális Bizottság tagja és Köles Mihály, az egyházközségi testület elnöke is. Régi adósságnkat törlesztették, amikor az emlékezés és kegyelet keresztjeit felállították a Csíkszentimrétől nem messze fekvő Nyergestetőn, valamint a Madarasi-Hargita tetején.

Csíkszentimrén napra pontosan két évvel korábban, 2008. július 10-14. között volt egy emlékezetes látogatás. Ezen a látogatáson, az 1848-as emlékmű koszorúzását követően vetődött fel a Vigyázó Kör egyesület vezetői részéről, hogy kopjafát kellene állítani Nyergestetőn. Az első gondolat az volt, hogy célszerű lenne helyi szakembereket felkérni ennek elkészítésére, így a szállítás is megoldódna. Továbbgondolva már olyan javaslat fogalmazódott meg, hogy turai fából kellene elkészíteni, s nem kopjafát, hanem keresztet, s nem csak az egyesület, hanem a település nevében. A KOS Bizottság elnökének kezdeményezésére döntöttek arról, hogy a 2006-ban, Bartal Károly Tamás Jászói apát és Vass Zoltán-István csíkszentimrei plébános által felszentelt turai Trianoni Emlékkereszt két méretarányos mását állítják a Csíkközhasznos közgazgatási határához tartozó Nyergestetőn és Madarasi-Hargita tetején lévő nemzeti kegyeleti helyen. A döntést követően 2009. augusztusban elkészült a kereszt, Petrovics Tamás és Fácán Sándor jóvoltából. A következő hónapra terveztük a keresztállítását. Sajnos a polgármester úr akadályoztatása és egy sor egyéb, előre nem látható körülmény miatt, erre csak egy évvel később került sor. A kereszt felirata: „... MINDEN SZENT NEVET EGY EZREDÉV CSATOLT...” Állították: Csíkszentimre testvérvárosának, Turának polgárai 2010.

Az út előkészítését Tóth Péter László és Kálna Tibor végezte a szentimrei Bodó Árpád, Bodó Árpádné Mária és Bodó László segítségével és közreműködésével. Mindannyiunk örömeire szolgált, hogy Palya János atya elfoglaltságai ellenére vállalni tudta az utazást: ezáltal turai plébános áldá-

Fotó: Palya János és Kálna Tibor

A képviselő-testület, a Vigyázó Kör és az egyháztanács közös delegációja a felszentelt kereszttel, csíkszentimrei házigazdák társaságában

sával kerülhetett sor a keresztállításra a székelyek mindkét kultikus hegyén.

Július 14-én Csíkszentimréről autókkal keltünk át a Tolvajos-hágón a Hargita keleti oldalára, majd Zetelakán áthaladva Ivó falujából traktor vontatta pótkocsin „rázódott össze” a Bodó-testvérekkel kiegészült társaság, mire felértünk az 1600 méteren elhelyezkedő menedékházig. Innen, a tetőre igyekvő turisták és zarándokok elismerését és ámulatát kiváltva, gyalogosan vittük a 80 kilós keresztet a székelyek szent hegyének legtetetejére. (Bár mindenki részt vett a kereszt cipelésében, a két állandó „hordozó” két állandó sofőrünk: Szendrei Ferenc és Sára Tamás volt.)

A hölgyek is segítettek, hogy a kereszt mihamarább választott helyére kerülhessen. Eközben a kántor úr jóvoltából zengett a harmonikadal... Az összesereglett látogatók kis gyűrűjében került sor az ÁLDÁSRA, majd közösen énekeltük el a HIMNUSZT, a SZÓZATOT, az ERDÉLYI – és régi SZÉKELYHIMNUSZT VÉGEZETÜL a „BOLDGASSZONY ANYÁNK” kezdetű ősi imádságunkat. Másnap, a Nyergestetőn hasonlóképp történt a második kereszt állítása is.

Ezt követően, rövid autózás és kisebb gyalogtúra után, megérkeztünk a perkőhegyi, középkori alapokra épült, Szent István-kápolnához. Ez a búcsújáró hely a 2007-es Háromszéki Magyarok Világtalálkozójának egyik helyszíne volt. Az esti órákban meglátogattuk testvértelepülésünk jegy-

zőasszonyát (mivel a polgármester úr külföldön tartózkodott), és átadtuk a turai képviselő-testület valamint az otthoni barátok és ismerősök üdvözlését.

A keresztállításal mintegy viszonzni szerettük volna a szentimreiek gesztusát is. Annak idején, 2000. augusztus 29-én kettő keresztet kaptunk Csíkszentimréről, melyeket a Balló István polgármester vezette küldöttség hozott; az egyik az új temetőben, a másik a Kónya-tó mellett került felállításra.

Miután a Madarasi-Hargita tetején felállításra került a kereszt, többen is elérzékenyültek. Amikor visszaérkeztünk a menedékházhoz, Sára Tamás így fogalmazott: „Minden turai lakosnak át kellene éreznie ezt a felemelő érzést, amit a kereszt állítása jelentett számomra. Örömmel tölt el, hogy részese lehettem mindennek, és hogy gyermekeimnek megmutathatom azt a keresztet a Hargita tetején, amit a turaiak állítottak.” Jenei Csabáné szerint: „Nagyon megható és egyben felemelő érzés volt, hogy részt vehettem az emlékezés és a kegyelet keresztjeinek felállításánál a Madarasi-Hargitán és Nyergestetőn.” Palya János: „Nagy lelki élmény volt nekem is a kereszt állítás, mint a többieknek. Nem csak azért, mert Magyarországról kivittünk két keresztet, hanem, hogy ott lehetünk. Amikor énekeltük a Székely Himnuszt igencsak könnyeztek mindazok, akik ott voltak. A Madarasi-Hargita egy ékszer, ott jutott eszembe igazán, mit veszített a magyarság 1920-ban.”

AZ ELMÚLT NÉGY ÉVBEN

Az elmúlt négy évben a meglévő kapcsolatok tovább erősödtek, gyerekek jöttek táborozni, mentek kirándulni. Meg kell említeni, hogy szép számban látogattak családok egymáshoz lakodalmak, nyaralások alkalmával is. A Galga Expedíció táboraiban évente legalább tíz szentimrei gyermeket látnak vendégül az önkormányzat támogatásával. Meg kell említeni még, hogy Bodó László vezetésével húsz fős csíkszentimrei csapat vett részt a 2007. február 2-i – Vigyázó Kör és Templomi Énekkar szervezte – farsangi batyusbálon, valamint 2007. júliusban az önkormányzat képviselőjében Dr. Baka Gyula bizottsági elnök látogatott el a Szentimrefürdői Nyári Szabadegyetemre. Az elmúlt négy évben több alkalommal tetek szakmai-baráti látogatást a Kastélykerti Óvoda pedagógusai, folytatván az intézményük és a szentimrei óvoda közti korábbi hivatalos kapcsolatfelvételt.

Jászóráról az önkormányzat vezetői rendszeres vendégei voltak a Turai Híresvárosi Vigadalom rendezvényeinek, az utóbbi években Nagy Gábor polgármester úr vezetésével. Bartal Károly Tamás prépost-prelátus, jászóvári premontrei apát aranymiséje alkalmából 2008. június 29-én önkormányzati képviselők köszöntötték Jászón a jubiláló főpapot. Reményüket fejezték ki, hogy Turán is találkozhatnak a búcsú alkalmával, amelyre még február 20-án hívta meg az Apát urat Palya János plébános. Bartal Károly Tamás eleget tett a felkérésnek és Turára látogatott 2008. augusztus 17-én. A labdarúgás is segít a kapcsolattartásban. Sára József elmondása szerint 2008-ban és 2009-ben is jártak Jászón. Mindkét alkalommal Nagy Gábor polgármester is fogadta őket, s találkoztak Bartus Dezsővel, s persze sor került a focira

is. 2010. május 06-án Szendrei Ferenc vezetésével néhány fős küldöttség látogatott el Jászóra, hogy előkészítsen egy önkormányzati kirándulást, mely remélhetőleg hamarosan megvalósul.

Masera di Padova városában két alkalommal, 2004. december 5-én és 2005. december 8-án járt küldöttség Turáról a település híres növényére, a ruccolára létrehozott fesztiválon. A kapcsolat létrejött, de jogilag nem rendeződött. Ez az utóbbi négy évben sem változott, s talán a nyelvi akadályok miatt el is laposodott, de az újbóli kapcsolatfelvétel mérlegelése talán nem elvetendő.

Úgy hírlík, hogy esetleg lesznek anyagi források a kapcsolatépítésre, meglévők ápolására, újak létrehozására. Célszerű lenne majd igénybe venni a kormányzat által a testvértelepülésekkel való kapcsolattartásra betervezett támogatásokat. A következő években fontos lenne, hogy az iskola koordinálásával lássa vendégül az önkormányzat a csíkszentimrei és jászói gyerekeket.

...Mindezekből következik, hogy múltunk kötelez: át kell adnunk a testvérkapcsolatok eddigi történetének értékeit, örökségét a fiataloknak, a felnövekvő nemzedéknek, mely egyre fogékonyabb a nemzeti összetartozás, a magyar szolidaritás gondolatára. Az önkormányzat feladata és felelőssége, hogy helyesen használja fel a kormányzat által a kárpát-medencei testvérkapcsolatok ápolására felkínált anyagi támogatást. Ezáltal lehetőség nyílna folytatni a '90-es években megkezdett nagyszabású erdélyi és felvidéki cserelátogatásokat, a turai általános iskolás gyerekek utaztatását, amatőr művészeti csoportok kölcsönös fellépéseit, további civil szervezetek működésüket érintő közösségekkel való kapcsolatfelvételt, intézmények együttműködését. Kiszélesíteni az érintettek körét annak érdekében, hogy soha ne szoruljanak vissza pusztán protokolláris szintre a testvérkapcsolatok, s azok meglétét és tartalmát a mindenkor önkormányzati vezetés szívügyének érezze.

*Kuti J., Kálna T.,
Seres T.*

„NEKEM SZÜLŐHAZÁM E FÖLD”

A fenti címmel nyílt meg egy fotókiállítás június 11-én a Házasságkötő teremben. A fotók a 2006-ban létrejött Nemzeti Együvé Tartozás Alapítvány által meghirdetett pályázatra kerültek benyújtásra.

A kiállítást Gémesi György, Gödöllő polgármestere nyitotta meg, aki elmondta, hogy 2005-ben rendezték meg először a Nemzeti Együvé Tartozás Napját, megemlékezve a 2004. december 5-én megtartott népszavazás eredménytelenségéről. A következő évben létrehozták a Nemzeti Együvé Tartozás Alapítványt, mely célul tűzte ki, hogy az évfordulón minden esztendőben gálaműsort szervez, amin a történelmi határokon belül élő magyarság fiataljai mutakozhatnak be egy művészeti ágban.

**A fotópályázat nyertese:
Molnár Ábel.
Képei a molnarabel.gportal.hu
honlapon megtekinthetők**

A kuratórium elnöke Mádl Dalma asszony és tagja többek között Maczkó Mária is. Az alapítvány célja, hogy lehetőséget adjon a felállásra abból a helyzetből, amibe a 2004. decemberi népszavazás után kerültünk. Az a feladat, hogy újra építezzünk. Az évente megrendezett program nem verseny, hanem bemutatkozás. Az alapítvány az idei esztendőben „Nekem szülőházam e föld” címmel hirdetett meg fotópályázatot azzal a céllal, hogy a bemutassák és megörökítsék a Kárpát-medencében élő magyar közösségek életét, hagyományait, emlékezetes pillanatait, a szülőföld természeti és építészeti szépségeit. A felhívásra kettőszázötven pályázótól mintegy 2400 alkotás érkezett, fele a határon túlról: Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből és Vajdaságból. A fotókat a Kósa Ferenc vezetésével neves személyiségek közül álló zsűri bírálta el. A Turán bemutatott mintegy hatvan alkotás a gödöllői Damjanich Általános Iskolából érkezett és június 24-án már ismét Gödöllőn került kiállításra a Polgármesterek Világtalálkozóján. Ezt követően a fotók Hódmezővásárhelyen, majd Szegeden kerülnek bemutatásra.

K.J.

BALLAGÁS 2010

8.a Osztályfőnök: Kálnáné Ádám Anita

8.b Osztályfőnök: Lakatos Gyula

8.c Osztályfőnök: Kálna Tibor Gábor

8.e Osztályfőnök: Diligens Károlyné

Amúszorban klasszikus és könnyűzenei művek csendültek fel a ballagók köszönésére, majd a nyolcadikosok nevében a 8. c osztályból Csányi Petra és Csányi Edina verssel, Gólya Ádám zongorajátékkal, Farkas Ákos énekkel, Tellér Andrea pedig ünnepi beszéddel búcsúzott az iskolától. A hetedik

osztályosok közül útravaló gondolatok hangzottak el Pecze Dzszenifer, Tóth Alexandra, Mezei Annamária, Nemes Adrienn, Farkas Veronika, Kiss Pálma, Lempel Balázs tanulóktól, búcsúztatót mondott Korita Zsófia 7.a osztályos tanuló. Az igazgatói beszédet követően a kitüntetések és a jutalmakat átadta Tusor

Erzsébet igazgatónő. Befejezésül a Szózat hangjaira a nyolcadikosok felkötötték szalagjaikat az iskola zászlajára. A szép ballagási műsort szervezték és rendezték: a 7. évfolyam tanulói, valamint osztályfőnökeik: Maczkóné Fehér Ildikó (7.a), Tóth-Sebes Péter (7.b) és Nagy-Varga Judit (7.c).

Aballagási ünnepségen az iskola vezetése különféle kitüntetésekben, elismerésekben részesíti a legeredményesebb munkát végzett tanulókat. Azonban ritkán fordul elő az, hogy egy tanuló elérje a három legrangosabb elismerést: jó tanuló – jó sportoló, jó diákszervező. Mindez Csányi Petrának sikerült 2010-ben. Megkértem Petrát, írja meg nekem, hogy mindezt hogyan sikerült elérnie az általános iskolai nyolc év alatt!

Elsőben és másodikban Kiss Andrásné Kati néni tanított és készített fel a továbbiakra. Már elsős koromban is kaptam a bizonyítvány mellé jutalmakönyvet „Kitűnő tanulmányi eredményéért és példás szorgalmáért” bejegyzéssel. Másodikban is megkaptam ugyanezekért az oklevelet. Harmadikban és negyedikben Hubert Zoltánné Éva néni tanított. Oklevelet és könyvet itt is kaptam, de az igazán nagy „elismeréseim” csak felső tagozatban jöttek, ahol Kálna Tibor bácsi volt az osztályfőnököm. A milyen verseny csak volt, azon biztos, hogy részt vettem. Ötödikben a Bendegúz Gyermekek és Ifjúsági Akadémia tanulmányi versenyén, valamint a Jonatán Országos Levelező Versenyen, helyi Ki mit tud?-okon,

**CSÁNYI PETRA
SIKERES ISKOLAÉVEI**

számtalan túrán, kosárlabdán, atlétika-versenyeken, kémia és matematika helyi forduló versenyeken, drogellenes futásokon, szavalóversenyeken, iskolai és városi ünnepségeken, néptáncoltam, szertornára jártam, színjátszóztam, a Sissy Táncsoportban is megfordultam, két évig a DÖNK-ben voltam elnök, és hát még számtalan iskolai programon ott voltam.

Most, hogy elballagtam, az itt megszerzett barátok nagyon fognak hiányozni, azokkal a tanárokkal együtt, akik emnyi élményt szereztek nekem és diáktársaimnak. Viszont a középiskola mellett is szeretném folytatni a Sissy Táncsoporttal a táncolást, a Komédiásokkal a színjátszást, valamint a szertornát, a futást, a túrázást, a versmondást, a szerepléseket. Ez a francia nyelv mellett nem tudom mennyire fog sikerülni, de igyekezni fogok. Itt szeretném megköszönni a szüleimnek, testvéreimnek, nagyszüleimnek, és minden rokonnak, aki támogatott mindenben.

Mi is nagyon köszönjük sok irányú munkádat és azt kívánjuk, hogy „győzd le” a francia nyelvet is és további tanulmányaid során is érj el hasonló eredményeket!

Takács Pál

A 2009-2010-es TANÉV KITÜNTETETT TANULÓI

Hevesy-díj

Gólya Ádám
Pócs Gergő
Sára Péter

Jó diákszervező

Csányi Petra

Jó tanuló – Jó sportoló

Csányi Petra

Művészeti-díj

Bencze Zsófia
Csányi Petra
Farkas Ákos
Gyeván Martin
Lajkó Máté
Radó Lilla

Dicsőségkönyvbe bejegyzésre került

Csécsei Norbert
sporttevékenységéért
Gáspár Noémi
művészeti tevékenységéért
Szendrei Ferenc
sporttevékenységéért
Varga Vanda
művészeti tevékenységéért

Bejegyzésre került csoportok

Rajzszakkör
Sissy Táncsoport
Szini Mini
A Turai Duma iskolatárság
szerkesztősége
Turai Tekergők Társasága

7. évfolyam

Benke Sándor
Csík Barbara
Katona Csaba
Tóth Máté

6. évfolyam

Barabás László
Dobák Mátyás
Karácsondi Márta
Kánai Ádám
Lukács Adrienn
Nagy Kristóf
Pócs Petra
Tóth Brigitta

5. évfolyam

Csámpai Attila
Kamarás Fanni
Kiss Virág
Magyar Donát
Mekes Cintia
Meleg Eszter
Pásztor Kristóf
Seres Ádám
Sima Franciska
Sóti Ármin
Szabó Adrienn
Takács Tamás
Tóth-Máté Bence

Bendegúz Akadémia – országos levelezőverseny

Arany fokozatot kaptak
egész tanéves
munkájukért iskolánk
következő tanulói:
Magyar Donát 5.d
– Anyanyelv és
Rátermettség
Barabás László 6.b
– Anyanyelv
Bertók Ákos 6.b
– Anyanyelv
Sára Szilvia 6.b
– Történelem
Sára Péter 8.c
– Anyanyelv

*Felkészítő tanár:
Jónás Sándorné*

Jonatán Országos Levelezőverseny

Az 5 fordulós
megmérettetésen
iskolánkból
12 tanuló versenyzett,
közülük 9-en kiváló
minősítést értek el:
Sallai Réka 5.b
Kovács Anna 5.b
Pusztai Csaba 6.c
Lukács Adrienn 6.c
Tóth Máté 7.c
Sima Edina 7.c
Lajkó Teodóra 7.c
Sára Péter 8.c
Gólya Ádám 8.c
*Felkészítő tanár:
Gólya Gáborné*

NYÁRI ALKOTÓTÁBOR 2010

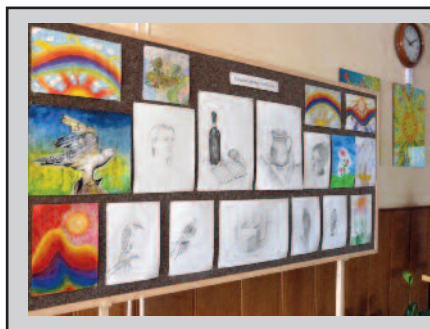

A Szienna Grafikai Műhely szervezésében, június 28 és július 2. között, negyedik alkalommal került megrendezésre Kálnáné Ádám Anita vezetésével, az immár hagyományosnak számító, gyermek képzőművészeti alkotótábor. Az idei évben további klasszikus képzőművészeti technikákkal is megismerkedhettek a gyerekek, mint például az akvarellézés műtermi – és szabadtéri körülmények között, a rajzszen alkalmazása, továbbá bepillantást nyerhettek, a tűzzománc kép- és ékszerkészítés, valamint az agyagozás műhelytitkaiba. A kellemes alkotói légkörben folyó foglalkozások iránt igen nagy volt az érdeklődés.

Részvevők: Barabás Csaba, Bencze Zsófia, Csík Barbara, Gécz Bettina, Kronovetter Sára, Lajtos Adél, Lajtos Laura, Maczó Laura, Meleg Eszter, Mészáros Áron, Miklós Cintia, Nagy Gergő, Sáfrány Anna, Sóti Ármin, Sóti Félix, Tóth Eszter, Tóth Tekla, Radó Lilla Boglárka.

Az idén is számos színvonalas és figyelemreméltó alkotás született. A tábor további képei megtekinthetők az iskola honlapján: www.hevesytura.hu

A 2010/2011. tanévben újra indulnak a képesség kibontakoztató, tehetségfejlesztő, és felvételi felkészítő rajziskolai foglalkozások gyermekek és alkotó kedvű felnőttek számára egyaránt.

Gyermekrajz kiállítás

A Hevesy úti iskolában gyermekrajz kiállítás látható a tanév legsikeresebb munkáiból. A kiállítás tanévkezdésig tekinthető meg.

HELYREIGAZÍTÁS

Előző számunkból sajnálatos módon kimaradt a Cinema City országos pályázaton kimagasló sikert elért 3.d osztályos gyermekek felkészítőjének a neve, aki nem más, mint Szilágyiné Szente Valéria tanítónő, akinek utólag is gratulálunk és további sok sikert kívánunk munkájához!

Gólya Gáborné
sajtóreferens

A KÖNYVTÁR új szolgáltatásai

Szilágyi Anita már több mint két éve megbízott vezetője a turai könyvtárnak. Ez idő alatt több pozitív kezdeményezését megtapasztalhattuk – megszépült kirakat, vidám színek a gyerekrészlegen, alkalmi rendezvények –, de igazából csak most, pályázati úton való kinevezésének köszönhetően van lehetősége saját programmal, megújulással kecsegtető tervekkel kirukkolni. Szakmai munkájáról az intézmény júniusi testületi beszámolóján polgármester úr is elismerően nyilatkozott.

– Hol és mikor végezted a könyvtár szakot és miért épp ezt a szakterületet választottad? Mi vonzott benne?

– Egerben diplomáztam 2002-ben az Eszterházy Károly Főiskolán. Korábban aszóni gimnazistaként gyakran látogattam a hatvani könyvtárat baráti társasággal, mondhatni kulthely volt számunkra és sokak számára. Bár a könyvek megletek voltak Turán is, de kellemes volt ott eltölteni a szabadidőmet, mert kicsit több volt, mint egy könyvtár, nagy közösségi élet zajlott. Igazából akkor szerettem meg az olvasást is, s akkor döntöttem el, hogy ebben az irányban tanulok tovább.

– Melyek azok a területek, ahol az épület adott, rossz állaga, szűkös és korszerűtlen körülményei mellett fejlődési lehetőséget látsz a szakmai munkátok tartalmában? Az általam is megismert vezetői pályázatod alapján több újító szándékú terved van, beszélnél ezekről!

– Már a 2007-es szakfelügyeleti ellenőrzés kifogásolta, hogy időtlen idők óta vagy talán egyáltalán nem készített a könyvtár elégedettségi felmérést az olvasói, lakossági körben. Ez nem is annyira a felügyelet kérése, hanem saját magunk, az itt dolgozó szakemberek munkája miatt fontos, hogy lássuk, mi a helyes irány. Nem másodlagos az sem, hogy a fenntartó felé legyen a kezünkben bizonyos hivatkozási alap, mikor terveink, fejlesztési elképzeléseink ügyében döntést kell hozniuk. A felmérés két irányú lenne, egyik része a könyvtári tagoknak szólna, másik része pedig azoknak, akik nem látogatják, hogy képet kapjunk arról, mi tartja őket távol.

Idén indítanánk útjára Bauer Nóra iskolai könyvtáros vezetésével a napközis gyermek olvasótábor, melynek évenkénti megszervezését hosszú távra tervezzük. Az első afféle kísérleti lenne, csak remélni tudjuk, hogy sikeres lesz (Szerk.megj. Az interjút követően valóban sikeresen zajlott le ez a tábor, melynek élménybeszámolóját keretes írásunkban olvashatják.) A tábor finanszírozásához Nóri nyújtott be egy egyéni támogatási kérelmet a

képviselő-testület Közpénzfelhasználási Bizottságához. Távlati tervünk, hogy a művelődési házban több évig sikeresen működő Turai Mozgó Videófilmklubot – melynek magam is tagja, látogatója voltam – a műv.házzal közösen újraindítsuk, hiszen munkatársam, Tamara a főiskolán ilyen szakirányban specializálódott. Így a kibővített nyitva tartás során végzett olvasószolgálati feladatok mellett a filmklubnak is egyfajta háziasszonya lenne.

– A nyitva tartás bővítése lakossági igényre történt?

– Nem egészen. Léteznek a Könyvtári Intézet által megadott normaértékek, melyek leszabályozzák a könyvvállomány, könyvtárhatalmat, alkalmazottak száma, stb. függvényében az elvárható minimum nyitvatartási időt. Mi ezzel a bővítéssel értük el az általuk megadott értéket.

– „Már régen elfogadott az az álláspont, mely szerint nem az a jó könyvtár, ahol sok könyv van, hanem ahol használható könyvek

vannak.” – írod a pályázatodban. Mennyiben mondható korszerűnek a turai könyvtár és miben marad el az elvárásoktól?

– Elsőként a kérdés második részére válaszolok. Az előbb említett szakmai szervezet 1.000 lakosra 50 m²-t ír elő. Nekünk 166 m²-ünk van és a normaérték 400 m² lenne a település lélekszáma alapján. Az állomány darabszáma megközelíti az elvártat. A 2009. december 31-i adatok szerint az intézmény 30.753 db dokumentumot birtokol, de nagyon sok közte az elavult könyv. Értelemszerűen koruk ellenére a kézikönyvek, a régiségek, a megunthatlan örökzöldek nem ebbe a kategóriába tartoznak. Viszont az olvasmányok nagy részének forogni kellene, így folyamatos kellene, hogy legyen a selejtezés. Ehhez elengedhetetlen min. 2 fő szakmai munkatárs, melyet jelenleg nyugtázzhatunk a több ízben előfordult, évekig tartó egy személyes könyvtári gyakorlattal ellentétben. Elhasználódásból, elavultságból (információ,

OLVASÓTÁBOR TURÁN

A városi könyvtárból indult el a gondolat, szervezzünk olvasótábor a turai gyerekeknek. Alapos átgondolás után úgy döntöttünk, hogy a 10-12 éves korosztályt leginkább érdeklő téma, vagyis az állatvilág köré csoportosítottuk a játékokat és a feladatokat, programokat. A Hírlapban közzétett hirdetésünkre meglehetősen sokan jelentkeztek és bizony akadt, aki idén már nem fért a létszámba. Tizenhat olvasni szerető lány és fiú lépett be június 28-án reggel a könyvtár ajtaján.

Hogy mi mindent csináltunk? Természetesen játszottunk, barátkoztunk és – a Pressley Ridge alapítvány élménypedagógiai módszerének segítségével – kicsit jobban megismertük önmagunkat is. A fejlesztő bibliotérapia eszköztárának egyes elemeit felhasználva mélyedtünk el a szépirodalomban. Ez így borzasztó komolyan és unalmasan hangzik – ezért inkább úgy fogalmaznék, hogy játszottunk és nagyon jókat olvastunk!!!

Egyéb olvasmányélmények és Lázár Ervin meséi mellett megismerkedtünk mindenki kedvenc könyvével, annak kedvenc részletével. Sőt bevallottuk egymásnak azt is, hogy melyik könyvet nem bírtuk végigolvasni!

Sok könyvtári és irodalmi játékot játszottunk. Miután tisztáztuk, hogy a könyvek milyen rendszer szerint találhatóak meg a könyvtárban, megkerestük a könyveket a Cutterjelzet alapján, és a könyvben elrejtett kirakódarabokat megtalálva sikerült kiraknunk az állatos képeket. Megint másik feladat volt a „párosítás”: melyik versnek, melyik a címe, melyik állatról szól; melyik könyvcím tartozik a könyvből kiemelt részlethez.

Tamara vezetésével lábnyomos könyvjelzőt készítettünk. Fantasztikus alkotások születtek!

De nem ültünk ám mindig a könyvtárban! A rekkenő hőség ellenére is meglátogattuk Tóth Gábort, akinek nagyon sokféle állatát csodáltuk meg. A kőlyöknyulak, kis-

ritka használat) ill. behajthatatlan követelések-
ből fakadóan tervszerű állományasapasztást kell
végezni. Állományrevízióval ki kell alakítani a
beszerzések-selejtezések ritmusát, így elkerül-
hető az, hogy a gyakori látogatók ne unják el
a könyvespolcok böngészését, az újak számára
pedig modern és izgalmas érzést keltsen az itt
eltöltött idő. Egy fontos bevételi forrást jelen-
tene a könyvtárnak, ha a fenntartó önkormá-
nyzat megteremtené a jogi kereteit annak,
hogy a leselejtezett, de jó állapotú könyveket
újra értékesíthessük. Az általános könyvtári
gyakorlat az, hogy a vezető dönthet a leselej-
tezett könyvek sorsáról, hogy eladásra vagy
adakozásra, ajándékozásra szánja. Az értéke-
sítésnek két előnye is van, egyrészt bevétel
származik belőle, másrészt a könyv olyan
helyre jut, ahol érdeklődésből használják,
továbbá a mi esetünkben a raktárhiányunk
már szinte kezelhetetlen gondjait is enyhítené.

Szükségesnek tartom a gyűjtőkori leírás
frissítését is, amelyben időszerűvé vált meg-
fogalmazni a muzeális dokumentumok vé-
delmét, rögzíteni kell egy helytörténeti kü-
löngyűjtemény kialakításának alapjait, de
főként meg kell határozni egy modern
könyvtár gyarapodási elvárásait, mint pél-
dával az idegennyelvű könyvek, vagy a digi-
tális adathordozók beszerzése.

Korszerűek vagyunk viszont abban, hogy
majdnem 100 %-ban (a nyári leltár után lesz
teljes) feldolgoztuk a könyvtári állományt a
Szirén Integrált Könyvtári Rendszer segítségével,
amely a www.tura.hu-n is elérhető az in-
tézmenyünk linkje alatt. Nálunk most már
csak elektronikusan lehet keresni a könyvek

között. Interneten keresztül otthon is elérhető
ez a szolgáltatás, de a könyvtárban való kere-
séshez még szükséges lesz beállítanunk egy
külön számítógépet. Önkéntesen bekapcsolód-
tunk a könyvtárközi kölcsönzési rendszerbe is,
hisz ettől lesz igazán teljes a könyvtár.

A közelmúltban sikerült elindítani a
könyvtárban a NAVA-t. A NAVA törvényileg
előírt feladata a magyar nemzeti műsor-
szolgáltatói kötelezpéldány-archívum működtetése.
A kötelezpéldány-archívumban az m1, az
m2, a Duna Tv, az RTL Klub, a TV2 valamint
a Magyar Rádió3 csatornájának a 2006. ja-
nuár 1. óta sugárzott magyar gyártású vagy
magyar vonatkozású műsorait találja meg. A
kötelezpéldány-gyűjtés mellett a NAVA meg-
őrzi és az úgynevezett Külön gyűjtemények-
ben hozzáférhetővé tesz további audiovizuális
tartalmakat is. A folyamatosan bővülő külön-
gyűjtemények béta verziójában már elérhető:
100 magyar játékfilm – a Magyar Nemzeti
Filmarchívum gyűjteménye 1941-1981-ig,
Magyar Világhíradók – a Magyar Nemzeti
Filmarchívum gyűjteménye 1931-1943 kö-
zötti időszakból, a Színház- és Filmművészeti
Egyetem vizsgafilmjei 1955-1985-ből, Media-
wave fesztiválfilmek, a Mindentudás Egye-
teme előadásai 2002-2006-ból. Az archívu-
mokban szabadon lehet keresni, a Magyar
Világhíradókat és a Színház- és Filmművészeti
Egyetem vizsgafilmjei bárholnan szabadon
megtekinthetők, a NAVA kötelezpéldány-
archívum és a Különgyűjtemények további
anyagai azonban csak a NAVA-pontban néz-
hetők meg. Itt a hozzáférés bejelentkezés
alapján történik. Ha nagy lesz az érdeklődés,

akkor törekedni fogunk a jelenlegi 2 db inter-
netes számítógép mellé egy újabbat beállítani.
De ez már forrást is érintő probléma. Jelenleg
ez már egy hozzáférhető szolgáltatás, csak
még nem tudtunk neki elég reklámot csinálni.
De ezzel a kínálati elemmel is bővítjük majd a
könyvtárhasználati szabályzatot, amit a beirat-
kozáskor mindenki megkap és megismerhet.

*– Ha már a beiratkozókat említetted!
Hány könyvtári tag van jelenleg és jellemzően
kikből, milyen korosztályból tevődik össze?
Mit lehet elmondani az olvasási szokásaikról,
érdeklődésükről?*

– Az elmúlt öt évben 446 fő felnőtt és 183
fő 16 év alatti gyerek iratkozott be. A vizsgált
időszakot tekintve stagnál ez a létszám. Az
országos jelenség, hogy ezek között több a nő
és felmérések azt mutatták ki, hogy a nők töb-
bet is olvasnak. Turán a felnőtt beiratkozottak
számának 72 %-a nő. A maximum kivihető 6
db könyv limitjét a nők általában kimerítik,
ezek zöme szórakoztató irodalom, bestseller.
A klasszikus irodalom iránti igény aránya
csökkenő tendenciát mutat országosan. Az
ismeretközlő könyvek iránti érdeklődés
ugyancsak apad, de ez feltételezhetően az in-
ternettel is összefüggésbe hozható.

*– Nem lehet-e valamiféle missziós küldet-
és, hogy a könyvtár mégis növelni próbálja
pl. a szépirodalom iránti igényt? Mondjuk az
állományt bizonyos, kevésbé értékes műfa-
jokkal kisebb mértékben gyarapítja...*

– Vannak arra titkos módszereim, hogyan
csempésszem a szépirodalmat a szórakoztató
irodalom közé, ha arra kérnek bennünket,
hogy ajánljunk. És ez a kérés elég gyakran

macskák, kiscsirkék és szelíd görények pedig
hagyták, hogy barátkozunk velük és simo-
gassuk, dédelgessük őket. Felejthetetlen
élmény volt! Alig tudtunk elbúcsúzni tőlük...
Ajándékba pedig pávatollat kaptunk!

Kirándultunk Jászberénybe, ahol megnéz-
tük a gyönyörűen felújított városi könyvtá-

rat, a Jász Múzeumot és természetesen az
állatkertet. A legutódabb állathoz, az uhuhoz
is szerencsénk volt: állatbemutató keretein
belül láttuk szabadon röpködni, totyogni a
fűben, érezhettük, milyen puha a tollazata;
bemutatta nekünk, milyen nesztelenül repül.
Nagy volt hazafelé a könyvtárosok öröme: a

könyvtár bizonyult a gyerekek számára a
legérdekesebbnek.

„Záróbulit” Pető Jánosnál és feleségénél,
Rózsa néninél tartottunk. Láthattuk
a gyönyörű trófeákat és rengeteg mindent
tudtunk meg az állatokról Jani bácsitól. Sőt
nyakkendő is kaptunk ajándékba a házigaz-
da gyűjteményéből.

A tábor résztvevői búcsúzásképpen egy
CD-n vihették haza az egy hét alatt készült
fényképeket. Minden gyerek egyetértett
abban, hogy ide jövőre is jönni szeretne. Ez
a szervezők számára volt ajándék! Jó érzés,
hogy olyan tábort sikerült szerveznünk,
ahol mindenki jól érezte magát, új barátság-
ok születtek és az időt sem töltöttük el
haszontalanul!

Köszönet Tura Város Önkormányzata
Képviselő-testületnek és a Turai Tanulókért
Alapítványnak a támogatásért! Köszönjük a
szülőknél a bizalmat; Pető Jánosnak és
feleségének, valamint Tóth Gábornak az
együttműködést és a vendéglátást!

Bauer Nóra

előfordul. Bármilyen misztikum lengi körül a régi könyveket, azt tapasztalom, hogy inkább az újakat szeretik és keresik. Ezért is fontos a selejtezés.

– *Milyen a visszacsatolás? Elmesélik az olvasók az aktuális olvasmányélményüket?*

– A rendszeres látogatókkal értelemszerűen bizalmasabb a viszonyunk, gyakran mi is megkérdezzük, hogy az adott könyv milyen tetszést aratott.

– *A Turai Hírlapban elindítottak egy könyvajánló rovatot. Emellett próbálkoztok már rendezvényekkel is. Feltételezem, ezek is módszerek az olvasók, a könyvtári látogatók minél nagyobb számú csábítására...*

– A rovattal az elsődleges célunk az volt, hogy a könyvtár, mint intézmény éljen az emberek tudatában. Egyáltalán már a puszta léte és működése. Ezt mindenképp folytatni kívánjuk. Idén is tervezzük még író-olvasó találkozót, de ez még legyen meglepetés. A nyitvatartás bővítése és a két fős létszám pozitív hozadéka, hogy a könyvtárhasználók száma növekvő tendenciát mutat. Az ide bejövő napi 25-30 emberből, sokan nem kölcsönözni jönnek, hanem folyóiratot olvasni, internetezni vagy éppen fénymásolás miatt. De nagyon gyakori, hogy csak feltesznek egy-egy kérdést, segítséget, tájékoztatást kérve egész extrém dolgokban a könyvtári alapelálláshoz képest. Volt olyan – számomra megdöbbentő eset – is, aki nem tudta, hogy az egyik helyiségben gyermekkönyvtári részleg működik és tartós bérletre akarta kivenni.

– *Van-e közösségépítő szerepe egy könyvtárnak?*

– Nagy elődeim nyomdokába valószínűleg nem tudok lépni, de a klubszerű mikroközösségeknek helyet tudunk biztosítani szűkös lehetőségeink között, mint ahogy tesszük is a testi-lelki egészségmegőrzés vagy az álláskeresés területein, mind-mind olyan klubvezetőkkel, akik határozott elképzeléseikhez kerestek helyszínt a találkozásokra. A könyvtárpépületnek elvileg vannak elkülönített terei: ruhatár, ami itt egy fogas, folyóiratolvasó, ami itt egy fotel, kellene olvasóterem, gondolni kellene a kisgyerekekkel érkezőkre... de ezek már egy sokunk által álmodott új épület kialakításának szempontjai lehetnének.

– *Önképzésben, széleskörű szakmai együttműködésekben is gondolkodsz. Beavatnál ezekben a lehetőségekbe, esetleg példával megvilágítva, hogy konkrétan miként hasznosulhatna ez az intézmény javára?*

– Feltett szándékom, hogy tanácsadó képeztést szerezzek. Szükséges lenne elmélyülni a helytörténeti anyagok kezelésének módszertanában is. Fontos lenne egy helytörténeti különgyűjtemény, melyben helyet kaphatnának a turai vonatkozású szakdolgozatok is,

A könyvtárvezető teljesítménytúrázás közben

amennyiben a szerzők hajlandóak a rendelkezésünkre bocsájtani. A különböző továbbképzéseken és szakmai találkozókra való részvétel azonban akkor lehetséges, ha a könyvtári munka az adott időtartamban egy főnek is elvégezhető.

– *Nyitott szellem és széleskörű érdeklődés jellemez civilként is, hisz tagja vagy a Világi Női Kamarakórusnak, gyakran aerobicozol, s évek óta eredményes teljesítménytúrázó vagy. Mióta tart a klasszikus zene, a mozgás és a természet iránti szereteted, esetleg van-e más hobbid is?*

– Természetesen az olvasás, mostanában újra felfedeztem az orosz kortársakat: pl. Ulickaja-t.

Az énekléstől sosem álltam messze, mert Fekete Laci bácsi, majd Gregán Jánosné iskolai énekaraiban, Módos Tibornénál az aszói gimnáziumban és Tóth Péter László templomi kórusában is énekeltem. Aztán hosszabb szünet után örültem a turai Női Világi Kórus lehetőségének.

Az aerobic azért fontos, mert kondiban tart, főként a téli időszakban, mondhatni ez a felkészülés a többi évszakban megrendezésre kerülő teljesítménytúrára. 2004-ben fedeztem fel a túrázás ezen formáját, de előtte gyerekkoromban is végigkísért a természetjárás Barczy Zsolt egyházi, majd Csobán Attila gimnáziumi szervezésében. Később magánúton folytattam, majd elkezdtem természetjáró lapokat olvasgatni és abban néztem ki életem első teljesítménytúra felhívását. A Turai Tekergők színeiben leigazolvá versenyzek. Eredményeim közül a legbüszkébb vagyok a 2009-es Mount Blanc-körre – a hegy megkerülésére –, ahol helyezést nem értem el, de teljesítettem a távot szintidőn belül. Európában ez az egyik legnehezebb terepfutó verseny, ami azért igazából más mint a teljesítménytúra, 168 km hosszú, 9400 m szintkülönbség van benne. Ez egyfajta magányos műfaj, úgymond mindenkinek a maga gyengeségeit küzdi le. Ennek a kihívásnak idén is megpróbálok megfelelni, de most még nagyobb távon. Kedvenc helyeim közé tartozik még Újvidék, Szlovákia, Magyarországon a Zemplén.

– *Munkádhoz további eredményeket kívánva ezúton is arra biztatjuk a Kedves Olvasót, hogy vegye igénybe a könyvtár régi és új szolgáltatásait. S aki pedig a teljesítménytúrázást akarja behatóbban megismerni, az forgassa a Magyar Turista c. szaklapot (ahol szerkesztőségi tagunk, Pető János lánya, Pető Piroska külsős munkatársként dolgozik).*

Seres Tünde

IDŐPONT VÁLTOZÁS

Értesítünk minden Kedves Érdeklődőt, hogy az augusztus 14-re tervezett Tosko, az utolsó turai cigányprímás c. film bemutatója a megjelölt időpontban elmarad, csak ősszel kerül bemutatásra. Ennek oka, hogy ugyanazon a napon több cigányokat is nagy mértékben érintő esemény kerül megrendezésre, továbbá a bemutató egyik központi szereplőjének részvétele váratlan akadályba ütközik. Az így nyert időt a film készítői arra kívánják felhasználni, hogy új tematikai elemként archív fotókat is feldolgozzanak a készülő dokumentumfilmben. Ezúton kérjük mindazokat, akik bármely turai cigányzenésről, a régi bandákról, fellépéseikről, lakodalmi muzsikálásukról képpanyaggal rendelkeznek, azokat másolás céljából szíveskedjenek a turai művelődési ház munkatársainak rendelkezésére bocsájtani.

Tel.: 06-30-638-4603. A vetítés új dátumáról lapunk hasábjain is hírt adunk.

Megértésüket és segítségüket köszönjük.

TURA BEMUTATKOZIK AZ m1-en

Augusztus 18-án, szerdán délelőtt a Nappali c. műsor teljes egészében Turáról fog szólni Szenási József szerkesztésében. A turai díszítőelemekkel berendezett stúdió vendége lesz Sára Sándor operatőr filmrendező, Kovács Géza, a Nemzeti Filharmonikusok főigazgatója, a Cimbaliband, Szabó András zeneakadémiai növendék, felvételt láthatnak majd többek között a turai vásárról, s más helyi érdekességekről.

EMLÉKTÁBLA AVATÁS

A turai Őszirozsza Idősek Otthonának lakói és dolgozói szeretettel meghívják Önt és kedves családját **2010. szeptember 14-én 14 órakor** a Sándor Család Emléktáblájának avatására.

AUGUSZTUS 20.

Tisztelt Ünneplő Turai Polgárok!

Tura Város Önkormányzata tisztelettel meghívja Államalapító Szent István és az új kenyér ünnepén tartandó megemlékezésére a turai r. k. templomba.

10.00: Ünnepi szentmise Palya János plébános celebrálásában

11.00: Ünnepi műsor a szentmise után, az oltár előtt Beszédet mond: Szendrei Ferenc polgármester Az új kenyeret megáldja: Palya János plébános

A műsorban közreműködik:

Világi Női Kórus – karnagy: Kis Anita
Sára Gábor és Nagy Roland – gitár és próza
Garczik Richárd, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola orgona szakos növendéke

Amikor mindkét csapat győz

A játékoskodást vállaló két cigány focicsapat

Fotó: Takács Pál

A meghívás a turai cigánycsapat meccsére invitált, így csak a sportpályán derült ki, hogy a csapat két részre osztva küzdött meg önmagával. De hát mi volt a célja ennek a mérkőzésnek?

A cigánycsapat ez alkalommal egy játékosági mérkőzésre hívta meg az érdeklődőket. Tudomásukra jutott ugyanis, hogy Lakatos Zoltán, 1974-es születésű két családosa apa veseátültetésre vár és ennek költségei önréből bizony nem megoldhatók. A mérkőzés eredménye ugyan 5:2 lett, de mindenképp a Turai Cigánycsapat eredményeként került be a csapat történetébe. Az igazi eredmény azonban az volt, hogy a drukkerék sorában résztvevő mintegy hatvan személy összesen 90ezer Ft-ot helyezett el az önkéntes adományok dobozában, Lakatos Zoltán megsegítésére.

A mérkőzés végén Farkas Zsolt a Turai Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke elmondta, hogy nem ez volt az első játékosági rendezvényük, hiszen Radics István és Pikács Gergő esetében már korábban is voltak hasonló akcióik, ahol két mérkőzésen több mint 300 ezer Ft gyűlt össze.

– Öszintén szólva több érdeklődőre számítottunk – mondta az elnök – hiszen nekünk kötelességünk bajbajutott embertársainkon

segíteni. 2008. április 29-től vagyok a kisebbségi önkormányzat elnöke – folytatta Farkas Zsolt, – de sok más területen is igyekeztünk a telepen lakók életkörülményeinek javítása érdekében tenni. 2008-ban legfőbb célkitűzésünk a telepi útviszonyok megjavítása volt, sajnos az általunk benyújtott pályázat nem került be az uniós támogatások közé, egyedül a Cinka Panna út bevezető szakaszán sikerült az iszapos, sáros helyzetet 80 m² útalapkő lerakásával megszüntetni.

Ugyancsak 2008-ban sikerült beadni egy pályázatot a Magyarországi Cigányokért Közalapítványhoz, amely három rendezvény megszervezését tette lehetővé. Ezek közül az első a versmondó verseny volt, amelyen négy település általános iskolai tanulói vettek részt, mintegy harmincan értékes jutalmakban részesültek. A második a mikulásünnepségünk volt, amelyen a helyi tánc csoportok mellett Berki Béla cigányprímás vezetésével fellépett a Mátyásföldi Sztárzenekar is, valamint más operett- és magyar népdal énekesek is, közöttük

Tolnai András, a magyar népdal megkoronázott királya is. És még nincs vége, mert ez év május 1-én is sikeres rendezvényünk volt, amelyről az MTV Rommagazinja másort készített.

A továbbiakban azt is elmondta az elnök, hogy együttműködési megállapodást kötöttek a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a Hevesy György Általános Iskolával a cigánytanulók rendszeres iskolába járásával kapcsolatos családlátogatások szervezésére. Egy előadás-sorozatra is sor került, melyet Kökény Kálmán rendőrtiszt tartott a drog, alkohol, cigaretta káros hatásairól, valamint a biztonságos közlekedés szabályainak megismeréséről. A Kisebbségi Önkormányzat bekapcsolódott a LEADER egyesület által meghirdetett állami támogatás megszerzésébe, de ez sikertelen maradt. Együttműködés született az Aszódi Kistérségi Társulással, amely lehetővé teszi, hogy a munkanélküliek egy év után részt vehetnek a közmunkaprogramban. Ez 60-70 főt érint a telepen. Szó esett még a labdarúgó tehetségkutatón részt vett 14 gyermekről, akik közül 3 fő továbbjutott a nyári, ingyenes táborigazgatásra, továbbá sikerült évente 70-80 diáknak ösztöndíjat biztosítaniuk.

Takács Pál

KISTÉRSÉGI HÍREK – WWW.ASZÓDIKISTERSEG.HU

A Többcélú Társulás Tanácsa június 23-i üléséről

A Tanács elfogadta a Pedagógiai Szakszolgálat 2009/2010-es tanévre vonatkozó szakmai beszámolóját. Az Aszódi kistérség kilenc településéről összesen 278 óvodás, és 180 iskolás gyermek részesült logopédiai ellátásban, a nevelési tanácsadás keretében 128 fő vett részt terápiában, és 195 gyógy-testnevelési ellátásban. A nevelési tanácsadóban 622 fő vizsgálatát végezték el a szakemberek. A tanévben iskolapszichológiai tevékenységgel bővült a Szakszolgálat tevékenységi köre, illetve főállású gyógy-testnevelő alkalmazására nyílt lehetőség, aki Aszódon és Turán végzi a feladatát. Szeptembertől elérhető a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás és a 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése is, amely tevékenységi körök szervezése folyamatban van. Ezután a Tanács elfogadta Kartal Nagyközség Önkormányzatának a logopédiai óraszám csökkentésével kapcsolatos kezdeményezésével összefüggő teendőket. A Tanács további egyeztetést tart szükségesnek Kartal Önkormányzatával. Befejeződött a Komplex Kistérségi Kulturális Napok – „Szomszédolás” – rendezvénysorozata, amely 2009. októ-

berében kezdődött Aszódon és 2010. május 8-án zárult Kartalon. A kistérség valamennyi települését végigjárták a szomszédolók, bemutatták egymásnak művészeti és hagyományörző csoportjaikat. Saját településén mindenki házigazdaként szerepelt, más településeken viszont saját településük képviselőiben mutatkoztak be, közkinccsé téve tudásukat, értékeiket. A rendezvénysorozat teljes költsége 1 millió 100 ezer forint volt, amelyből 990 ezer forint volt pályázati támogatás. A Tanács elfogadta a teljes szakmai és pénzügyi beszámolót. Tájékoztató hangzott el a 2010. június 15-én befejeződött két közmunkaprogramról. A január 18-án, illetve március 1-jén kezdődött programok keretében 58 közmunkás alkalmazására nyílt lehetőség a kistérség 9 településén, közel 30 millió forintos költségvetéssel, 28 millió forint pályázati támogatással. A teljes pénzügyi elszámolásra július közepéig kerül sor. Végezetül a Tanács elfogadta 2. félévi munkaprogramját, aminek keretében 2010. szeptemberében a Társulás elmúlt négy évi tevékenységének, a települések együttműködésének értékelése is napirendre kerül.

dr. Kőrös Tímea, kistérségi referens

Laci bácsi kisgyermekként, fiatal pedagógusként és ifjú házasemberként Baba nénivel – egy régi világ eleganciával teli emléképei

LACI BÁCSIVAL ÉS BABA NÉNIVEL

Fekete Laci bácsi és Baba néni mindketten településünk köztisztviselőiben álló polgárai, a Turáért Emlékérem kitüntetettjei. Lakásukba belépve egy dolog tűnik fel rögtön. Rengeteg emlék sorakozik a falakon, polcokon, szekrényekben. Iskolai, katonai kitüntetések sokasága a nappaliban. Laci bácsi életének minden mozzanata megörökítve. Az asztalon a 2003-ban elhunyt Fekete Laci bácsi fényképe, a család által elhelyezett anygalkákkal, gyertyákkal körbe véve, hisz neki mai napig is ajándék jár a gyerekektől, unokáktól. Laci bácsi emléke körbelengi a házat, hisz erős kapocs máig családi és települési közösségekben egyaránt, nemcsak Turán. Számunkra a leírhatatlanul gazdag életpályából mégis az a fejezet a legizgalmasabb, amely Jászárokszálláson két szív egymásra találásával kezdődött, majd 1965-től, kalandos körülmények közti, Turára érkezésükkel teljesedett ki. De kezdjük az elején.

A 19 éve már nyugdíjas Baba néni munkatársammal, Seres Tündével kerestem fel, akihez már több éves barátság fűzi, s így könnyebben megnyílik számunkra. Igazából nem is kell kérdezni őt, csak hallgatni. Mesél és mesél mindenről, a régi világról, egy műveltséggel, illemmel, s főképp Istenhittel átitatott polgári-paraszti miliőről, az egykori tanítók megbecsüléséről, elhivatottságról, s persze szerelemről. Látszik a szemében, hogy örömmel éli át újra a régi történeteket. Baba néni számára megtartó erő a család, vagy talán éppen ő a család összetartó ereje. A több generációs rokonság egyfajta konzervatív értékkel követei a tradíciókat, s születésnapok, névnapok, mindenszentek, karácsony alkalmával együtt ülnek körbe az asztal, s élvezik a házas ízeket, töltekeznek egymás élményeiből. A gyermekkort, a felmenőket, a családi kirándulásokat, az előadóművészekben bővelkedő rokonok fellépéseit megszámlálhatatlan fotóalbum, dia, videófelvétel őrzi egy Baba néni által gondosan rendszerezett archívumban.

– Jászárokszálláson születtem 1936. augusztus 4-én. Felmenőim között volt csizmadia, szódás. Édesapám Fodor Ferenc, anyukám Sándor Ilona. A szüleim kereskedők voltak, hárman voltunk testvérek, akiket igyekeztek taníttatni. A mi utcánkban volt az iskola – mondja nevetve –, oda jártam zárda óvodába és iskolába is a hatodik osztályig, amíg nem államosították. Kitűnő képzést kaptam, az általános műveltség megszerzése mellett zongorázni tanultam. Apáca nővérek tanítottak. Hárman közülük, akik még akkor éltek, Turára is eljöttek Laci bácsi emlékműsoraira a turai művelődési házba.

– Már akkor is tudta, hogy tanítani szeretne?

– A nővérem is pedagógus lett és én is az akartam lenni. Kitűnővel végeztem, de az akkori párttitkár nem írta alá a papíromat, nem engedélyezte, hogy mehessek a tanítóképzőbe. Ha egy kisiparoscslád gyereke zárdában tanult, az nem volt jó pont. Anyukám felment a minisztériumba, vitte a bizonyítványomat. Ott azt mondták: – Asszonyom, semmit sem tehetünk a párttitkár ellen. A lánya menjen el egy gimnáziumba egy évig és utána már nem kell a párttitkár aláírása. Elmentem sírva egy évig Jászapátiba 1950-ben. Egy év elteltével, másodikban Jászberénybe a tanítóképzőbe kerültem, ahová a nővérem is járt. 1954-ben végeztem, s akkor még egy gyakorlóévre kiküldtek és csak utána diplomázhattunk. Hazakerültem Jászárokszállásra és elkezdtem tanítani.

– A tanítói hivatás szeretete mellett Jászárokszálláson a szerelem is megtalálta...

– Jó megjelenésű, erős kisugárzású ember volt az ének-zene tanár Fekete László személyében, aki korábban, hetedik osztályosként engem is tanított. Két évig én is jászárokszállási pedagógus lettem. A nagy korkülönbség ellenére egymásba szerettünk. Laci bácsi 1955-ben Tiszafüredre ment át tanítani. Lángoló nagy szerelem volt a miénk, egy év elteltével végre én is mehettam utána. 1956. július 11-én házasodtunk össze, a közös életünk Tiszafüredre kezdődött.

– Mielőtt az önök közös életével folytatnánk, menjünk vissza Laci bácsi gyerekkorába. Meséljen róla és családjáról!

– Laci bácsi Pásztón született. Dédnagyanyja báró Vécsey Zsófia volt, közvetlen

rokona Gróf Vécsey Károlynak, a '48-as szabadságharc vértanújának. Apukája, Fekete László a falu jegyzője volt. Anyukája Mínei Bornemissza Klementina biztos háttérként a családot nevelte. Négy gyerekük született László, István, Ottó és Hedvig. Laci bácsi volt a legidősebb, ő 1916. április 5-én jött a világra. Anyósomnak gyönyörű hangja, jó hallása és zenei érzéke volt. Talán a zenei érzékenységet tőle örökölte Laci bácsi, aki kiskorától zenét tanult. Az elemi után az Egre Ciszterci Gimnázium, majd a Jászberényi Tanítóképző következett. Egyházkar-nagy oklevelet a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán szerzett. Bárdos, Forrai, Vásárhelyi, Kodály, Dr. Werner voltak a tanárai. 1936-ban pásztoói rk. kántornak választották, a polgári és az elemi iskolában is éneket tanított, majd 1938 végén Jászárokszállásra helyezték.

Majd hamarosan hat év katonáskodás következett, ebből két és fél évet a fronton töltött híradós hadnagy parancsnokként. Elvitték őket Szovjetunióba a Brjanszki erdőig. Vitte a gitárját magával a háborúba is. Egyszer a Prut folyó felett a hidat felrobbantották, ő átúsza a hideg folyót, beteg lett, így nem került ki a Don-kanyarba. A nyékvárkonyi (ma Szlovákiában van) kastélyba került hadi kórházba. 1945 Pünkösdkor jött haza Jászárokszállásra. Kántorként, tanárként számtalan színpadi mű, kórus, rádiósreplés mozgatórugója lett. 17 itt töltött év után következett Tiszafüred.

– Ahogy említette, közös életük itt indult el 1956-ban. Valóban minden kezdet nehéz?

– Nem, vagyis akik szeretik, megbecsülik egymást, azoknak nem nehéz. 1957-ben

Baba néni egykor Maczkó Mária tanítónője volt

Laci bácsi két híres műve: elektromos ének-zenei tábla, Erős János színjáték

A MUZSIKA SZÁRNYÁN

született a lányunk, Ildike Egerben. Nagyon várt a párom minket haza. Soha nem felejttem el, mikor hazaértünk, a járda két oldalát az utcától az ajtóig virágokkal ültette be a tisztelőinkre.

– Egy iskolában dolgoztak. Nem okozott ez nehézséget?

– Nem. Mi valóban egy iskolában dolgoztunk együtt, de Laci bácsi három iskolában tanított ének-zenét. Délután még zeneiskola, színjátszó csoport, erdész fúvószenekar, népi cigányzenekarok felkészítése volt soron. Járási karnagy is volt Tiszafüred és Kunhegyesi Járásban. Énekari találkozó, színjátszó, 300 tagú tiszafüredi egyesített kórusok felkészítése és irányítása, zeneiskola alapítása fűződik nevéhez, melyet tíz évig ő működtetett. Nem tudom, hogy bírta, de sosem panaszkodott arról, hogy fáradt, később sem, egész élete során.

– Gondolom közben ön otthon kényelmesen gyereket nevelt?

– Azt csak gondolja, Józsikám. Csak öt hétig volt gyes akkor. Utána vissza kellett menni tanítani, nagymamái segítségre szorultunk. 1963-ban született meg Laci fiunk. Vele is rövid ideig lehettem otthon. Először alsó- és felső tagozatokban helyettesíttem egy évig, utána kaptam egy harmadikos osztályt. Tiszafüreden 1965-ig voltunk. Szerettünk ott lenni, de mégis volt bennünk elvágyódás.

– Ekkor jöttek Turára. Gondolom a Galga mente legnagyobb települését előre kінézték maguknak!

– Mivel a testvérek Pestre költöztek, mi is a közelükben szerettünk volna lenni. Először Pomázon pályáztunk meg állást magunknak. El is indultunk Pomáz felé autóval. Útközben Aszódon véletlenül oldalra pillantottam és megláttam Vankó Pista kollégánkat, akit Tiszafüredről ismertünk. Ő akkor az Aszódi Járás népművelési vezetője volt. – Laci bácsi hová mentek? – kérdezte tőlünk. Mi mondtuk, hogy Pomázra. Széttárta a karját és hangosan mondta: – Nem lehet innen továbbmenni. Ilyen embernek Turán a helye! Ilyen zászlóvivőnek Turán kell tanítania! És itt maradtunk. A Tabán

útra jöttünk szolgálati lakásba, de az csak félkész, vizes és penészes volt. A nagy olajpadlós tanterembe költöztünk be, amíg a szolgálati lakás nem lett rendbe téve.

– Hogyan fogadták önöket Turán, tanárok, szülők, gyerekek?

– Gyorsan megtaláltuk a közös hangot és megszerettük egymást kölcsönösen mindenkiel. A szomszéd lakásban élő Kuthiné Évi nénit már ismertem, mert Jászárokszáláson tanított engem, mégpedig nyolcadikban háztartást. Sokszor kérdezte tőlem: – Már megint takarítás? Mire én: – Hát ki tanította ezt? Nemcsak Évi néni, hanem a többiek is nagy szeretettel fogadtak bennünket. Many néni, Bárdyné, Páztorné Piroska néni, Királyné, Domanné Chikán Zsuzsa néni, Patakiné Ibi néni, Bagóné Aranka néni, Visyné, ebbe a közegebe kerültem. A tenyerükön hordoztak, sokat tanultam tőlük, precíz pedagógusok voltak. Itt csodás közösség volt a Tabánban. Órák után dolgozatot javítottunk. Közben beszélgettünk családról, főzésről, névnapokat ünnepeltünk. Ők lettek a második családom. Máiig intenzív kapcsolatot ápolok a kollégákkal az egykori és a jelenlegi tantestületből. Az iskolába való belátogatás, névnap köszöntések, s legfőképp postai levelezések jellemzik a kapcsolattartásunkat Szászné Anci néniel, Patakné Ibi néniel. Persze sokakhoz már csak a temetőbe tudok virágot vinni, hisz Lakó Babu néni, Páztorné Piroska néni, Domanné, Királyné, Bagóné már az örök hazában élnek.

– Alsósokat tanított meg írni, olvasni, számolni. Az életük indulásánál ott volt. Mondhatni pótanyjuk volt a gyerekeknek?

– Valóban szinte a szüleik voltunk. Minden gondjukról tudtunk, akár iskolai, akár otthoni dologról legyen szó. Nekem mindenem volt a tanítás. Nem nyugodtam bele, hogy úgy adjam tovább a gyereket, hogy nem tettem meg érte mindent. Azért adta ide a szülő a gyermekét, hogy tanítsam meg. Ez a dolgom! 36-38 gyerek volt egy osztályban, akikből lehetőleg a legkevesebbet buktattam.

16 évig a járási munkaközösség vezetője voltam, bemutató tanításokat, tantervi előkészítéseket végeztem. Az általam készített segédanyagokat a Park úti kollégákra hagytam.

– Azt mondja mindent megtett a gyerekekért. Önök milyen módszerekkel tanítottak az 1970-80-as években?

– Az olvasás elsajátítását Meixner Ildikó hanganalizáló módszerével, szótagolva tanítottuk, de sajnos voltak, akiknél nehézségekbe ütköztem. Egyik tanuló jóllehet nagyon tisztelettudó volt, de a tanulás terén nem mentem vele semmire. A többiek már olvastak, de ő még a betűknél tartott. Amikor olvasásból felmérést készítettem magnóra rögzítve, nem jött el az órára. Laci bácsival autóba ültünk a magnóval és a lakásukon készítettem el a hangfelvételt. Azzal a módszerrel sikerült végül megtanítanom, ahogy én annak idején a zárdában tanultam. Mutogattam neki kézjelekkel a betűket, meg mondtam is hozzá a hangot. Ezt hívják fonomimikának. Egy-két betűnél nem emlékeztem, hogyan mutatták, ezért elmentem Dusi nénihez segítséget kérni. Azt mondta, mindegy milyen kézjelet mutatok, csak azonos betűnél mindig ugyanúgy mutogassam. Így megtanítottam végre olvasni. Nem kaptunk ezért plusz pénzt, de mégis lélekkel csináltuk. Nem számított, hogy cigány vagy magyar, hisz pedagógusként arra esküdtem, hogy legjobb tudásommal segítsek mindenkit, hogy a legtöbbet hozzam ki a gyerekből. Ma sajnos divattá vált, hogy mennyire sietnek, nem érnek rá. Nekünk is 24 óra állt a rendelkezésünkre. A tanári hivatás az hitvallás. Van, aki manapság három órát tanít és mégis panaszkodik, hogy mennyire elfáradt.

– Tanított, gyereket nevelt, és közben építkeztek, hogy saját lakásba költözzenek. Akkor Turát nem csak átutazóként ejtették útba?

– Volt olyan gondolatunk, hogy elmenyünk majd innen, de végül gyökeret vertünk itt. 1971-ben építettünk ide a Tabáni lakáshoz tartozó telekre. Laci bácsi megtervezte, lerajzolta, a család meg kivitelezte, még a két gyerek is segített.

– Apropó, gyerekek! Honnan ered a Baba név? Legtöbben szerintem Turán nem is tudják az igazi nevét.

– A nevem Fodor Ilona, ezt itt kevesen tudják. A becenevemet itt Turán csak Kuthiné Évi néni ismerte. Mondtam neki, hogy ne mondogassa más előtt, mert az olyan gyerekes, hogy Baba. Tiszafüreden is csak Ilonának hívtak. Egyébként a fiútestvérem nevezett el babának, mikor még valóban az voltam, és a szüleim azt mondták neki, hogy – Adj inni a babának is! Turán a tanáriban egyszer elszólta magát Évi néni, Várkonyiné meghallotta, tőle pedig a lánya Editke, aki elsőbe került hozzám, s ő már Baba néninek hívott. Onnantól kezdve pedig rám ragadt ez a megszólítás.

Lakásuk tele utazásaik sajátos emlékeivel

Két gyermek, öt unoka, új zenészlegendák születése

– *Laci bácsi itt is beindította a zenei vérkeringést?*

– Laci bácsi 1965-től a Kossuth-díjas Kovács László kulturális munkáját folytatta. Ének-zenét tanított, iskolai kórust alakított rögtön, zeneiskolát indított. Harmonika, furulya, zongora, gitár hangszereken lehetett tanulni. Rengetegen kerültek ki a kezei közül, akik ma már ismert művészek vagy zenetanárok. Például Maczkó Marika Laci bácsinál énekelt szólót először a Magyar Rádióban és a Zeneakadémián. Megszállhatatlan fellépésük volt, tévében, rádióban az ország minden pontján, de külföldön is, ami mindig egyfajta tanulmányi kirándulást is jelentett. A kemping, a szállás ingyen volt a fellépések miatt. Csehszlovákia, Szlovénia, Jugoszlávia, Lengyelország voltak az állomáshelyek, de az egyik legemlékezetesebb 1989-ben Ausztriában, Mödlingben volt. A Szent Gabriel Misszionárius Kolostorban kaptunk szállást, ahol hangversenyt adtunk a szerzeteseknek. A vacsoránál a rendházfőnök köszöntőt mondott: - Szeretettel köszöntök mindenkit, önök az elsők, akik szocialista országból átlépték a rend küszöbét. És éppen azon a napon - önök még nem tudják -, amikor Kádár János meghalt.

– *Az iskolában a régi rendszerben nem okozott problémát, hogy Laci bácsi kántor is volt?*

– Turát mi megszerettük. Majdnem minden kollégát is, kivéve az ok nélkül hátulról támadó pártbuzgókat. A régi érában gyakoriak voltak a feljelentések, melyek bennünket is utolértek, pl. mert a templomi körmenetek alkalmával égettük a gyertyát, a villanyt az ablakunkban. Vallásos emberként megbocsájtók próbáltunk lenni. Laci bácsi nem foglalkozott velük, a tudást és az intelligenciát nem lehetett legyőzni butasággal. Mikor piszkálták őt, mindig az volt a szava járása: "A kutya ugat, a karaván halad." Nemcsak a szabad vallásgyakorlás megakadályozására irányultak a támadások, hanem szakmai féltékenységből is fakadtak, hiszen Laci bácsi osztályai kiemelkedő tanulmányi eredményeket értek el. Ez annak is volt részben köszönhető, hogy kiváló szemléltetőeszközöket készített. Máig használjuk a családdal azt az elektromos ének-zenei játékot, melynél 50-50 kérdés-felelet páronként egy-egy áramkörbe van összekötve, így az alattuk lévő lyukba bedugva a vezetékeket, azaz helyes válasz esetén, csengőszerről berregő hang szólal meg. Állandóan kitalált valamit. Egyszer lanovkát készített gyereknpra, két diófa között kihúzott egy erős drótot, amin lecsúsztak a gyerekek. A barkácsoláshoz mindenféle alapanyagot, alkatrészt felhasznált, azoknak új funkciót

adott. Így hasznosultak a csapágygolyók, tekerescselős gurigák, parkettamaradványok, sublótlábak, seprűnyelek, stb., hisz alkalmak voltak dekorációként és hangok megszólaltatására, ritmushangszernek egyaránt.

– *A zeneiskolában milyen hangszereken lehetett tanulni, és kik tanítottak Laci bácsival?*

– A Kaszinó téren volt a zeneiskola. Munkatársai voltak: Pásztai Péter, Papp Attila, Cserháti István, Böze Zsoltné, Gólya Ilona, Szenté Valéria, Tóth Péter László, Virányi Éva, Mukk József (a későbbi operaénekes), Gregán Jánosné, Sima István, Tóth S. Péter, Eperjesiné Nagy Mónika, és elnézést, ha valakit kifelejtettem. A hatvani zeneiskola kihelyezett tagozata volt a turai. A rekord az volt, mikor 101 növendéket tanítottak, de ez a szám sohasem volt kevesebb 60 főnél. Laci bácsi énekkara is mindig 50-70 tagot számlált, az alsó-, a felső tagozatokból és a mezőgazdasági szakközépiskolából kikerülve.

1980-ban ment nyugdíjba. 200 tagú kórus, 12 évfolyam volt énekkari tagjai adtak neki búcsúhangversenyt. De nem állt meg, 1998-ig dolgozott a Muzsika szárnyán zenekarral és 2000-ig, mint zeneiskolai tanár. Számos telt házias emlékezetes műsort adott nemcsak kórusművekből, hanem színdarabokból, jelenetekből. Nagyszabású műveket állított színpadra: Három a kislány, Csínom Palkó, Hány János, Légy jó mindhalálig, Erős János. Szívének egyik legkedvesebb eseménye volt, hogy Móra Ferenc A szánkó című megindítóan szép elbeszéléséből készült filmben jászárokszállási tanítványai a gyerekszereplők. Az én dolgom a háttér munka volt, mindent a helyére készíteni, kivásalni a fellépő nyakkendőket, segíteni a színpad berendezésében, sminkelni, stb.

Miután a '90-es évek elején az új iskolavezetés létrehozta a Kaszinó téren a háziasszonyképzőt Laci bácsi, Pásztai Péter, Gregáné is a lakásukon tanítottak tovább. 2000 után pedig már egy újabb iskolavezetés nem a hatvani zeneiskolai kapcsolatot, tagozatot újította meg, hanem az aszódi Podmaniczkynek jött létre kihelyezett klasszikus zenei tagozata.

– *A tanítás mellett ki tudtak kapcsolódni? Volt, ami feltöltötte önöket?*

– Nagyon szerettünk kirándulni. Beültünk az autóba és mentünk. Bejártuk Európát. Folyamatosan Laci bácsi vállán volt a kamera, mindent rögzített vele. Ahogyan tanított, olyan precízen készített útíttervet is. Mennyi benzin kell, mikor hol állunk meg, mit nézünk meg, és hol szállunk meg, mennyi pénz és milyen ruhanemű, mekkora adag előre kiadagolt étel, alapanyag szükséges.

Térképet rajzolt, mindenre felkészült. Az autóba semmi felesleget nem raktunk. Én a kávéfőző, az edények mellett vittem kempingdiódarálót is, mert végig én főzőcskéztem. Így utazgattunk először a családdal, majd kettesben, s a kocsi az általa kialakított fekhelyen aludtunk. Az Alpokban jártunk utoljára, mikor 84 éves volt. A Mount Blanc-nál voltunk, ahová végig ő vezetett. A zenei vonatkozású látványokat sosem hagytuk ki, a királyi kastélyokat is megnéztük. Neki a hegy volt a mindene. Csodálattal töltötte el. A kirándulások emlékét a lakásunk folyosóján elhelyezett fatáblákra felragasztott képeslapok, fotók őrzik. A teljes montázst saját kezűleg készítette.

– *Laci bácsival teljes harmonikus volt az életük. A gyerekek, unokák tovább vitték a zenei vonalat?*

– 46 évet éltünk együtt. Csodás életünk volt. Nem bántam meg, hogy ide jöttünk Turára. Ildikó lányunk matematika-fizika szakos tanár lett, amellet, hogy tud zongorázni. A tanítás mellett a híres debreceni Kölcsey Kórusban énekel. A vejem, Duffek Mihály a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának dékánja, zongoraművész. Mivel gödöllői származású, így már gyerekként megismertük őt egy előadáson, s felső tagozatosként Laci bácsi turai zenekarát kíséerte. Édesapja operaénekes volt, így ő is hozott a családba muzsikusi vénát. Lányuk, Ildike unokám karvezetés-énekszakon végzett a Zeneakadémián. A másik unokám, ifj. Duffek Mihály fagott művész, ő ugyanott diplomázott, s most már járja a világot.

Laci fiunk zongorázott, gitározott, de nem lett zenész, hanem földrajz-testnevelés szakos tanár és média-szakember, videofilmrendező. Felesége, Szendrei Edit bölcsész, a Kossuth Rádió riportere a Vendég a háznál című műsorban. Három gyermekük van. Anna közgazdasági iskolába jár, az ötödikes Zsófi hegedül a Szent István Gimnázium Tücsök zenekarában. Boldizsár László második és most kezd majd a zenetanulást, az oboa és a cimbalom érdekli. Boldi nemcsak nevében és vonásaiban őrzi Laci bácsit, de szép énekhangja is van, szerintem ő örökölte a papája szellemiségét.

A családom minden tagja nagy szeretettel gondoskodik rólam és gyakran látogatnak.

– *Fekete Laci bácsi emlékét sok helyen őrzik...*

A végakarata az volt, hogy a szülei mellé temessük Pásztóra. A tisztelet iránta ott a mai napig óriási. Jászárokszálláson Jászárokszállás Városért kitüntetésben részesült. A Tiszafüredi Zeneiskola felvette a nevét. Emléktáblát csináltak neki, melyet az egyik tanítványa készített el. Én egy alapítványt

Fekete László emlékhely Turán

hoztam létre az ottani zeneiskola javára. Anyagi támogatásból idén nyáron nyolc gyereket tudtunk elküldeni a nyári zeneakadémiára Debrecenbe. Én aláírok és jóváhagyok. Nem tétlenkedek, nyugdíjasként is aktív vagyok.

Laci bácsinak hatalmas fénykép-, újság-cikk-, videó-, dia-, hangkazetta- és írásgyűjteménye van minden állomáshelyéről. Iskolatársai, diákjai is őrzik emlékét. Például Dr. habil. Szabó Béla. Amikor ő diák volt, Laci bácsi csinált egy tablót, a legjobb szolmizáló, énekes, ritmizáló címmel. A gyerekeket lefotózta, a legjobbak fejét kidugta a tablón. Aztán az egész tablót lefotózta és odaadta a lurkóknak emlékebe. Béla főiskolai tanárként a mai napig zsebében hordja ezt a fotót. Egykori akadémista növendéktársával és barátjával, Jandó Jenővel, a Pécsi Madrigál Kórus vezetőjével, akinek fia az azonos nevű világhírű zongoraművész, haláláig leveleztünk.

2000-ben Pest Megye Önkormányzata Lajtha László-életműdíjjal tüntette ki Tura felterjesztésére. A közelmúltban egy szép gesztus történt Turán is, fejet hajtottak előtte. Szilágyiné Böbe kezdeményezésére emlékkeresztet állítottak a régi temetőben, melyet nagyszabású műsor keretében június 27-én, László napkor szentelt fel a plébános úr. Ezek az önzetlen dolgok jelzik, hogy itt is tisztelték, szerették. Ezúton is köszönöm kiemelten Böbének a kezdeményezést, a több évig tartó kitartó fáradozást és a közreműködők által nyújtott élményt.

– Ahogy látom, mely érzelmekkel beszél Laci bácsiról, a szeretteiről, a barátokról is.

– Nálunk ez így működik. Nem felszínes dolog a barátság tanárainkkal, a kapcsolat családtagjainkkal, hanem a sírig szól. Intenzív mély érzelmekkel, amik nem halványulnak el az évek folyamán, hanem erősödnek. Laci bácsi végakarata volt, hogy ne költözzen el Turáról halála után. Hiányzik az életemből. Legutóbbi álmomban megállt az ajtóban és énekelt egy dalt. Addig nem nyugodtam meg, amíg én is el nem zongoráztam és énekeltem azt a dalt.

Laci bácsi 1935 júniusában lépett ki a Tanítóképző kapuján, tarisznyájában kedves tanárai útmutató írásával: „Menjete kis országunkba új állomáshelyeitekre, zajos városokba, a csendes községekbe, a népviseletben gazdag falvakba és legyetek a nép napszakosai. Fogjátok meg a rátok bízott gyerekek kezét, igaz szeretettel tanítsátok, oktassátok őket a tőlünk kapott ismeretekre és neveljete belőlük igaz becsületes, dolgos hazafiakat. Mindezekhez kívánunk erőt, egészséget és fáradhatatlan, hűséges, kitartó munkát. Szeretettel tanáraid.” Ebben a szellemben éltünk és tanítottunk. Ebben soha senki és semmi meg nem tántorított minket. Laci bácsi hagyta útravalóul tanítványainak azt a tanítást, hogy a fejben dől el minden, ott kell rendet tenni. Én csak kívánni tudom mindenkinek, hogy a miénkhez hasonló tartalmas szép élete legyen, amiből erőt meríthet a szürke hétköznapokban. *Szénási József*

2010. június 27-én, László névnapon került felszentelésre Fekete László emlékkeresztje a régi turai temetőben. Megálmodója és eszmei szerzője Szilágyi Józsefné Köles Erzsébet, Laci bácsi egykori tanítványa volt, aki utolsó koncertjein is, már nagymamaként hűséggel és lelkesedéssel énekelt, magára öltve a hajdan varrt egyen-nyakkendőt. Kérésére Laci bácsi egyik kollégája, Erdélyi Ágnes osztotta meg ünnepi gondolatait a közönséggel, amelynek sorában a családtagok, rokonok, egykori növendékek, városunk polgármestere, Tura önkormányzati és zenei életének képviselő is ott ültek. Cikkünkben ebből idézünk részleteket, mely méltatja azt az életművet, amelynek állomásait Baba néni meséli el a vele készült interjúban ill. a Tura Története II. vonatkozó fejezete is tartalmazza.

Az emberi jószándék, a feltululó szép emlékek, a műsoros közreműködők felejtetlenné tették ezt az eső ellenére is csodálatos napot. Fellépők voltak: Turai Templom Magyarok Nagyasszonya Kórus – karnagy: Tóth Péter László, Sára Gábor gitár és ének, Tóth István furulya és Gólya József citera, Garczik Richárd zongora, Turai Világi Női Kar – karnagy: Kis Anita, Nagy Dóra furulya, Sallai Csilla zongora, Máté Katalin konferálás, Nagy Roland hangtechnika. *S.T.*

Kedves Emlékezők! Tisztelt Ünneplők!

Fekete László ének-zene tanárnak (és még mennyi titulus illene a neve mellé) sok tisztelője volt és van országhatáron belül és kívül is. ...Szilágyi Józsefné Köles Erzsébet (Köles Böbe) turai tanítvány rajongva szerette Laci bácsit. Úgy érezte, Turán is kellene egy hely, ami kizárólag Laci bácsi emlékét őrzi, ahol meg lehet állni néhány percre egy szál virággal a tisztelgés okán. Emlékhely kellene, ami megmarad az utókornak is. Kellott egy hely és lett. Az önkormányzat területet adott, Szilágyi Józsefné pedig felkérte Fácán Sándor farfaragó mestert az emlékfá megalkotására. Itt van. Jó érzés körülállni, köszönet érte! Mielőtt plébános úr megáldja az emlékhelyet, idézzük fel Laci bácsi alakját, villantsuk fel munkásságának fontos pontjait.

Amikor megszületünk, mindannyian kapunk képességeket és hozzá szabad akaratot. Rajtunk múlik, hogy talentumunkkal miként gazdálkodunk: elherdáljuk vagy nevelgetjük, növelgetjük szorgalmunkkal, akaratunkkal. Laci bácsi sokágú, színes tehetséggel született és soha el nem halványuló – már-már legendás kitartásával, munkabírásával megsokszorozta azt. Nemes célt szolgált: tanított és gyönyörködtetett. Gyermeknek és ifjak sokaságának adta át zenei és más irányú tudását, és sok ezer embert varázsolt el alkotásaival több tucat helyszínen. Valóban rátette közösségét a muzsika szárnyára, hogy – ha átmenetileg is – csituljon a bánat, gazdagodjon a lélek, teremjen harmónia.

...A szakma is felfigyelt Laci bácsi tehetségére és eredményeire, így hamarosan mintegy módszertani központtá vált a turai iskola. Járási, megyei, sőt országos szintű események, előadások, bemutató tanítások, konferenciák színtere lett az ének-zenei szaktanterem (fsz. 4-es a turai iskolában), ahol Laci bácsi az akkor legkorszerűbb technika felhasználásával készült, saját gyártású tanári szemléltető eszközökkel tanított. Vendég volt itt többek között a világhírű Magyar Rádió gyermekkórusa, melyet akkor Botka Valéria és Csányi László vezényelt.

Laci bácsi kitűnő tábor- és utazásszervező is volt. Nem csak a zenével, ily módon is közösséget kovácsolt. Megmutatta tanítványainak és szülőiknek az ország szép helyeit... E helyeken mindig fellépett a turai ének- és zenekara. Megszóllaltak és csend lett. Zsongott a dallam és béke lett. Érzések születtek és felülemelkedett a jó. Aztán zengett a taps. Mindig hosszan, újrázást kérve szólt a taps. Elismerést, lelkesedést üzenő taps a fáradságos próbákért, a színvonalért, az élményért. Az emberszeretetért.

...Fekete László tanár úr többszörösen teljesítette a feladatot. Mi minden múlik a tanárokon, mestereken!

Emlékét a lelkünkben hordjuk elsősorban. Immár hely is született, ahová elhozhatjuk megbecsülésünket, szeretetünket, a turai hálóját. Köszönet mindazoknak, akik létrehozták az emlékezés e méltó helyét!

Fotó: Tóth Mihály

„Ilyen az ember. Egyedüli példány. Nem élt belőle több és most sem él, s mint fán se nő egyforma két levél, a nagy időn se lesz hozzá hasonló.”

Erdélyi Ágnes

Hálás szívvel köszönjük a családnak, a vendégeknek, az énekeseknek, a zenészeknek, a segítőknek, az érdeklődőknek, egyszóval mindenkinek, aki valamilyen módon részt vett FEKETE LÁSZLÓ/ LACI BÁCSI ének-zene tanár úr emlékére rendezett eseményen. A Jó Isten áldása kísérje továbbra is életüket.

Tisztelettel és köszönettel: Szilágyi Józsefné (Köles Erzsébet) és családja

IV. Egyházközségi Tábor

Július 19-24-ig, hétfőtől péntekig az idén is birtokba vettük a Visegrádi-hegységben a Mogyoró-hegy egyik lankás oldalát, amelyet a természet szépségei vettek körül: erdő, virágok, kis tavacska, források, és az ég madarai. Ezek adták meg a hangulatot az idei táborhoz is. Hála Istennek az időjárás is kedvezett, ezért a gyalogos kirándulások között strandoltunk is.

A mindennapok nem teltek egyhangúan. Keretbe voltak foglalva: reggelenként szentmise, ahol a napi gondolatot hallhatták a gyermekek, este tábortűz, ahol játék után elgondolkodtunk az eltelt napról.

A hétfői megérkezés után elkezdődött a táborépítés. Mindenki birtokba vehette a maga által kiszemelt helyet, és oda verhetette föl sátorát. A vacsoráról minden szülő gondoskodott gyermekének: útravalót pakolt. Ami nem fogyott el, azt beadták a közösbe, hogy a sátorba semmi ne maradjon, mert hangyaboly lehet belőle, hiszen az erdőn-mezőn élő állatok messziről megérzik, hogy hol van ennivaló! Az egyik gyerkőc rá is faragott a spájzolásra. Az egyik este, a tábortűz után, amikor már elcsendesedett a tábor, arra lettünk figyelmesek, hogy valami, valahol rácsál. Megkerestük a zaj forrását: egy kis mezei rácsáló csámcsogott az egyik sátorban. Hogy hogyan került oda? Kirágtá a szinte vadonatúj sátrat, és megkereste a bent levő szotyolát. Azt ropogtatta! *(Aki nem hallgat az okos szóra, ráfaraghat!)*

A hét többi napján Benke Laci és felesége gondoskodtak a finomabbnál finomabb falatokról. Ők minden évben eljönnek a táborba, hogy szeretetből szolgálják a gyermekeket. **Hálásan köszönjük nekik ezt a szolgáltatást!**

A táborban minden napnak megvolt a maga „jelmondata”. Hétfőn Szent Pál rómaiakhoz írt leveléből vettük a mottót, amelynek lényege, hogy a *természetet figyelve megláthatjuk Isten zsenialitását*. Ezért ezen a napon a természet szépségeire irányult a figyelmünk. A virágok pompáza-

tára, a madarak sokféleségére, a rovarok arzenáljára, a csak az erdőben hallható hangokra... Kedden a megbocsátást gyakorolhattuk, hiszen ahol több gyermek összejön, óhatatlan a perpatvar. „Uram, ha vét ellenem testvérem, hányszor kell megbocsátanom?” Szerdán kirándultunk a Visegrádi-hegység egyik leggyönyörűbb helyére, a Prédikálószékre, ahonnan fenséges kilátás tárult a szemünk elé: a Dunakanyar a visegrádi várral. Itt megérezhettük e nap mottójának fenséges igazságát: „Uram, jó nekünk itt lennünk!”. A hegy-mászás nem kis erőfeszítésünkbe került, hiszen nem a hegyekben nőttünk fel. Néhol kúszva-mászva, gyökerekbe és egymásba kapaszkodva haladtunk a csúcs felé. De **GYŐZTÜNK!** Legyőztük önmagunkat, az önzésünket, mert mások hátizsákjait cipelhettük, és nem a kényelem dominált, hogy csak ÉN, csak az ENYÉM! A fáradtabbakat megvártuk, és így kezdett valami csapat formálódni az egyénekből. **Győztünk!** Jó volt ott lennünk és főleg együtt lennünk, az éhes szájakat betömni a magunkkal hozott konzervekkel és kenyérrrel, paprikával! A lefelé vezető út már könnyebben ment, bár az utat lerövidítve megismerkedtünk a csalán reumát gyógyító csipésével is. A hegyoldalon lefelé a nadrágfék volt az úr! De élveztük. Csak egy kicsit vakaróztunk a csipések miatt!

Csütörtökre maradt a jócselekedetekre való figyelés, hiszen nem elég az, hogy nem teszünk senkivel rosszat, megbocsátok a másoknak, valami pozitívum is kell az életben. Attól ugyanis még nem leszek jó, hogy nem vagyok rossz! Ennek a napnak a

kérdése az volt, hogy „Uram, mi jót kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?” Péntek pedig a készenlét napjává vált. Készen állni arra, hogy elszámoljak az Isten előtt, bármikor szólít el ebből a világból. Ezen a napon a délelőtt első részében összefoglaltuk az egész hetet, megvilágosítva annak értelmét, majd a beszélgetés után egy hatalmas csata következett a dakoták és a csejen indiánok között. Kitört a számháború, amely a csejenek győzelmével ért véget. A csata után jobban esett az ebéd.

Ha valaki szívvel-lélekkel együtt tudott munkálkodni a szervezőkkel, az Istennel, akkor hatalmas élménnyel gazdagodhatott. Testileg és lelkileg épülhetett ez alatt a pár nap alatt. Nem lettünk szentek! Nem is ez volt a cél! Csak egy kicsit belekóstolni abba az életbe, ahol egymásért is tudunk dolgozni, egymással is tudunk élni!

Remélem, jövőre folytathatjuk a test és lélek építésének ezt a módját, mert a szülők is engedik, hogy formálhassuk csemetéjüket!

Köszönetet mondok mindazoknak, akik önzetlen szeretetükkel, segítőkészségükkel, anyagi hozzájárulásukkal szebbé varázsolták ezt az egy hetet mindazoknak, akik vállalták a megmérettetést!

T o v á b b i szép nyarat kívánok mindenkinek a viszontlátás és az újabb kihívások reményében!

János atya

János atyának szívből gratulálunk Tápiógyörgyéért Emlékterem kintüntetéséhez!

Dolányi Mihályné Jenei Ilona 1910–2010

Mondhatni szinte az „utolsó órában” volt alkalma még beszélgetni Ilonka néniel Kővári Júliának, bizonyítva haláláig megőrzött, megdöbbentő szellemi frissességét. Akkor még a cikk írója sem tudta, hogy ez lesz az utolsó lehetősége neki és általa mindannyiunknak Dolányi néni emlékeit élőben meghallgatni, hisz augusztus 3-án kísértük utolsó földi útjára Tura 100 éves lakóját a régi temetőbe. Életének rövid összefoglalását, március 1-i születésnapját köszöntve, lapunk 2010 áprilisi számában adtuk közre.

A régi időkben, de még a múlt század elején is kisszolgálónak hívták azt a tíz-tizenkét éves gyereklányt, aki más házaknál besegített a háztartás teendőiben. Bár sokan nem tudunk róla, de szerencsére élnek még közöttünk olyanok, akik mesélni tudnak ezekről az időkről. Például a több mint 100 éves Dolányi Mihályné Jenei Ilon néni is. Őt jelenleg legkisebb lánya, Erdélyiné Dolányi Kati néni gondozza szeretettel, odaadással és türelemmel, másik három gyermeke Polonkai Béláné, Mancsi néni; Dolányi Zoltán, Dolányi István pedig gyakran látogatja. Történeteit is számon tartják, mert néha Ilon néni még szokott mesélni. Választékosan, szabatosan, jó humorral fogalmaz. Így az ő emlékeinek segítségével betekinthetünk ebbe a régi világba és a kisszolgálók mindennapjaiba.

KjL: – Ilon néninek poggyászhordó édesapja és piacos édesanyja volt, akik kilenc gyereket neveltek:

Ilon néni: - Kilenc testvér volt és tíz éves korunk körül mind-egyikünk kisszolgáló lett. Mindegyikünk. Ágnes Speciár tanítónál, Bözsi és Teri Öregszülénél dolgozott (a Nagymamánál), Bözsi onnan a Felsőkertből vitte tragacson a csalamádét a tehénnek. Misi bácsi a kántornál volt, aztán átváltott a paphoz és a kántor úrhoz jött Feri. Marcsa néni – gyönyörű Marcsa, ahogy mondtuk –, ragaszkodott a szokásokhoz és Anyám is őhozzá, úgyhogy otthon maradt a Mamánál. Anyámnak szükség-e is volt segítségre, mert a papa a vasúton dolgozott, poggyászhordó volt és ott kellett lenni a vonat érkezésénél, amikor az jött a Keletiből. És Julis is otthon segített; meg a beteges, öreg szomszédnál dolgozott házvezetőnként. Jancsi testvérem Dolányi Misi (a későbbi férj - KjL) suszterinasa volt és nagy tervei voltak. Közösen szerették volna felvirágoztatni a cipészetet. De sajnos, Jancsi szövődményes influenzában elment. Akkor még nem volt fejlett az orvostudomány, a szövődményeket nem tudták kezelni. Mindig kérdeztem tőle: Jancsi, mit főztek? Ő pedig mondta, lekváros nyakit, Ilonkánk. Lekváros nokedlit, csak ő így mondta.

KjL: – Hány évesen került Doráékhoz? Mik voltak a feladatai kisszolgálóként?

Ilon néni: – Olyan 10 éves forma lehettem, amikor elkerültem Doráékhoz kisszolgálónak a malomba. Külön lakás volt az a malom épületétől. Én segítettem és egy györki lány volt az igazi cseléd. Én hat osztályt akkor már kijártam, de volt olyan társunk, aki már ötödik után ment a kertészetbe. Délelőtt volt az iskola, délután mentem Doráékhoz – már alig várták. Én vittem a tejet és a Nagysága készítette a feketekávéját. Volt egy kancsó, az mindig tele volt kávéval. Az volt a kávénak, hogy szitt. Kismozsárban öröltük a kávé, de később lett daráló is. Mosogattam is. Tepsiszzerű alkotmányba raktam a lábost, amit elmosogattam. Engem küldött a Nagysága a kertészetbe salátáért, zöldségért, spenótért, sóskaért. Hévíz és Tura határában volt egy nagy kertészet, a Felsőkert, onnan szereztünk zöldséget az uraknak. Egy fiatal kertész volt ott. Nagyon megválogatta a lányokat, hogy ki kerüljön a kertészetbe. Én voltam, aki elviszi a kovászt a pékhez, meg a nagysága által dagasztott, szakajtóba szakajtott, nyers kenyeret is, hogy süsse meg. A Trincsen volt egy pék, ő sütötte ki a kenyeret. Árvai Gusztávnak hívták a péket. Elmentem a kenyérért. Volt egy nagy kenyér a szakajtóba, meg egy cipó szalvétába kötve. Úgy vittem a két kezembe a szakajtót, meg mellette lógott a cipó szalvétában. És mindig kész volt délre a kenyér, mire mentem érte. Mindig. Annak úgy kellett lenni. Doráné értett a házvezetéshez: kenyeret, püspökkenyeret, császármorzsat, mindent tudott sütni, főzni. Úgyes volt. Gazdasszony-

ként is nagyon rendes volt a Nagysága, nekem is ugyanúgy és ugyanazt adott enni, amit ők ettek.

Dehát, ez nálunk otthon is így volt. Emlékszem, egyszer, anyám egy nagy tálban – úgy hívták, vászontál – tett ki tészta és mi, a három Jenei gyerek, elkezdtuk az evészetet. Mákos tészta. Saját gyúrású tészta volt. Ebéd közben Nöci is oda-jött (Dora Ernő, az egyik a három Dora gyerek közül), kapott ő is egy kanalat és csillogó szemekkel, boldogan velünk evett. Az anyja, Dora Nagysága már kerestette, mert otthon náluk, neki is terítették az ebédhez. Úgy találtak rá nálunk, ahogy a vászontálból lakmároz-tunk mindahányan ott voltunk. Jutott neki is.

KjL: – Emlékszik esetleg más történetre ezekből az időkből?

Ilon néni: – Néha főznöm is kellett. Emlékszem, egyszer a Nagysága elutazott és otthagyta Dora Úr hatalmába az alkalmazottakat. Nekem meghagyta, hogy a Nagyságos Úrnak gyúrjak saját, házi gyártású tészta. Én úgy gondoltam, minek a megszokott csík, ehelyett jó vastagra, szögletesre, inkább haluskára vágtam a tészta így nem mákos csík, hanem mákos haluska lett belőle. Mozsárban öröltem össze hozzá a mákot és a cukrot. Dora Úr a malomban szeret, ő mindig ott volt, mindent a munkájának rendelt alá. Villanymalom épített, aminek az áramellátását ő szabályozta. Olyan szorgalmasan dolgozott az építkezésbe, a malom rendbehozatalába, hogy ebédelni se jött át a házba. Vittem neki a malomba tálcan az ebédet, neki, meg egy inasgyereknek is, aki kosztra ment. Ő úgy egyezett meg a bérrel, hogy kap enni is. Hát, vittem neki is belőle. Csak úgy falták. A melegítő tetején a csirkepörkölt ott várta az ebéd kiosztását. Hát, azt ott is találta a Nagysága, amikor hazajött, mert a mákos haluska fogyott el!

Akkoriban sparheron főztünk, még nem volt gáz. És mozsarat használtunk, csak később lett daráló. Otthon például mi mindig a boltoshoz vittük, amit darálni kellett. Pusztai Zsiga volt a keresztény üzlet és megengedte a szegény embereknek, hogy nála darálják meg az otthonról hozott, saját mákot. Azzal reklámot csinált, hogy megengedte a saját dolgokat megdarálni.

KjL: – Hányan dolgoztak akkor a malomban?

Ilon néni: – A gépész, Valkovics Béla a főmolnár, Dora Úr bátyja pedig vezette az őrlést a garatnál, ő vigyázott, hogy ki ne ürüljön a garatból a gabona, volt egy segéd és még két molnáregény.

KjL: – Ilon néni ezután a 2-3 év után elszegődött summásnak. Hol volt summás?

Ilon néni: – Azt hiszem, tizenkét éves voltam, amikor elmentem summásnak Telekre, Hatvan mellett. (Kistelek) De Dora úrnak a felesége később is, még sokáig igénybe vette a szolgáltatást. Emlékszem, volt, hogy elküldetett a patikába, hidrogén-peroxidért. A Nagysága leült a sámlira, én meg a háta mögé álltam. Egy kis réztá-nyérba mártogattam egy gyolcsvaszon pamacsot és rétegenként kenegtettem fel a hajára a festéket, hogy a hajtó is kiszőküljön. De mást is csináltam még, ugyanúgy, ahogy azelőtt.

KjL: – Hogy tartotta a kapcsolatot a család, hogyha mindenki olyan korán, még gyermekként elment dolgozni?

Ilon néni: – Sűrűn hazajártunk a családi házba, először Anyámékhoz. Anyám halála után Julishoz jártunk haza. A szülői házban gyűltünk össze, ott találkoztak a testvérek.

Elgondolkodom erről az elem tárult másik, nehéz, de emberséges világról, s főképp arról, vajon hányan mesélhetünk majd unokáinknak emnyi idősen ilyen pontossággal a mostani világról.

Kővári Júlia

GÉMESI JÓZSEF 1941-2010

2010. június 24-én szomorú szívvel búcsúztunk el Gémesi Józseftől. Távozása egy nagyszemély zenész elvesztését jelentette, de vele elhagyott bennünket egy bűséges házastárs, egy csodálatos édesapa, egy felejthetetlen nagypapa és egy jó szándékú ember is.

47 esztendőn át hűséges társa volt feleségének. Két leánygyermekét és öt unokáját mindenek felett szerette. Az apróságok is olyanira rajongtak érte, hogy amikor haza kellett menniük, elbújtak valahová, mert ott akartak maradni a papánál, abban a kis játszódvarban, ahol hinta, úszómedence és más csodás játékok várták őket. Szomorú egybeesés és talán jelzés-értékű az is, hogy egyetlen fiúunokája, Gáborka születésnapján szűnt meg dobogni a szíve.

Az élete a zene volt, nem csak hallgatta, hanem művelte is azt, zeneiskolában is képezte magát. Fő hangszere a tangóharmonika volt. A Turai Hírlap Zenészlegendák c. sorozatában 2005 januárjában írt róla Sznási József. Egykori válaszait felidézve jelenik meg előttünk leghitelesebben az egykori muzsik, aki a Hangulat és a saját alapítású Dominó zenekarokkal a háború utáni fiatal nemzedéket képviselte, Turán elsőik között megszólaltatva a táncdalfesztiválok örökzölddé lett slágereit. A több évtized alatt sok-sok bált, lakodalmat, s az utóbbi években a nyugdíjasklub ünnepi rendezvényeit tette felejthetlenné, mert ahogy vallotta: „A zenével mindent el lehet mondani, örömet, bánatot egyaránt. ... A zene egy csodálatos valami, s aki ezt megérti, annak egy másik gyönyörű világ nyílik meg.”

Számára június 16-án nyílt meg az új világ, ahonnan figyelni és remélni, hogy újra minél több helyen szól majd élő zene Turán.

Gémesi József felesége, gyermekei és családtagjai köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik a szeretet férjét, édesapát, nagyapát elkísérték utolsó földi útjára, osztozva fájdalmukban.

*

Gyermekkoromban ismertelek meg és felnéztem Rád és most is felnézek Rád, de most már másként az égi zenészek között látlak. Sok régi lakodalmas együttműzsilálás nagyon szép emlékekkel tele és most már csak az emlék maradt. Mikor utoljára zenéltünk együtt a kedvelt nyugdíjasklubunkban, már láttam, hogy nagy a baj. Nem volt étvágyad, nem voltál szomjas, csak a zene volt, ami még életetett. Akkor virultál fel, amikor megszólalt a muzsika, énekeltél és ez az ének belülről, a szívedből jött. Láttam bánatos arcodon, és ez akkor fáj és most meg már nagyon fáj. Mint aki tudta, hogy el kell köszönni az utolsó együtt készült fotónkon, intettél Szatyornak, Edvi Lajosnak Samunak, Bokor Lacinak, a bagi és a Galga-völgye zenészeknek. Igen, én elmegyek, de Ti őrizétek és ápoljátok tovább a népi muzsikát. Nagyon jó zenész és barát voltál, hiányodat nem tudom megszokni. Emlékedet örökké, még élünk, megőriztük. Ég Veled Józsikám!

Üdvözlöd Sima Laci!

30 éves a Turai Nyugdíjasklub

Három évtizeddel ezelőtt, 1980-ban Pápai Józsefné, Panni néni szervezésében, két ma is aktív tag segítségével nyugdíjas klub alakult Turán. A klub vezetésére Panni néni halála után Pecze Ferencné Ilonka néni és Kúti Gábor vállalkozott. Őket Sára Ferenc követte, aki egészen haláláig igazgatta a klubot és az akkor még jó ideig Mosoly együttesnek nevezett népdalkört. Aztán 2005 januárjában Marinka Sándornét választották meg klubvezetőnek...

– Milyen jelentős események következtek ezután?

– 2007-től egyesületté alakult át az akkor már 78 tagot számláló klub. Ez utóbbi fontos dátum, azt is eredményezte tagságunk életében, hogy 2007 júniusában új otthonot kaptunk a Kaszinó téren, amit közös munkával használhatóvá tettünk.

– De mivel taglétszámunk hamarosan 110 főre emelkedett – mondja Móréné, az egyesület titkára – szükségessé vált az új otthonunk belső átalakítása, amit némi segítséggel magunk végeztünk el a közelmúltban.

– A 30 éves évfordulót nagy szabású rendezvényel ünnepelte az egyesület. Úgy emlékszem, hogy a jubileumi műsor kezdete előtt felállásos emlékezésre került sor.

– Igen, elbúcsúztunk a közelmúltban elhunyt volt titkárunktól, Diós Istvántól és Gémesi József nyugdíjas zenészüinktől. Ezután pedig virágcsokorral köszöntöttem Kuti Gabi bácsit és Peczené Ilonka nénit, majd felkerem polgármester urunkat, hogy adja át az oklevelet két ma is aktívan dolgozó alapító tagunknak, Kuti Mihálynénak és Blaskó Zoltánnénak. Polgármester úr nemcsak őket, hanem az egész egyesületet köszöntötte, sokra értékelve tevékenységünket.

– Kik voltak az ünnepség meghívott vendégei?

– A polgármester úr mellett elfogadta meghívásunkat a helyi képviselő-testület nyolc tagja: Jenei Csabáné, Dr. Baka Gyula, Kálna Tibor, Korsós Attila, Marosvölgyi János, Tóth M. Imre, Varjú Mihály, Sára Tamás, valamint műv.házunk vezetői.

– De ne feledkezzünk meg sztárvendégünkről sem – mondja Móréné. Nálunk lépett fel ugyanis Turai Kis Mária, országosan ismert népdalénekes, aki nevében is örömmel vállalja szülővárosát, Turát. Dalait csodálattal fogadtuk.

– Az egyesület életében már hagyománnyá vált, hogy nagyobb ünnepeken nyugdíjas vendégsoportokat is meghív fellépésre és közös mulatságra. Erre az alkalomra honnan érkeztek az együttesek?

– A turai népdalkör nyitóprogramja után műsort adtak Buják és Uri települések csoportjai, őket a hollandiai Ruurlo-ból érkezett néptáncgyűttes követte, amely testvértelepülése az ugyancsak színvonalas műsorszámokkal bemutatkozott Tápiószecsőnek. A szecsői Kékszívárvány Menyecskekoszorúját finom vacsora, majd sötétedésig tartó tánc követte, a vendégeket nem igen kellett marasztalni.

Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével dr. Kabát Mária, a Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az Éveknek” Országos Szövetség képviselőjében és Balázs János területi vezetőnk is, aki születésnapj gondolatokat is megfogalmazott. Ne feledkezzünk meg azokról sem, akik támogatták ünnepségünket: Domszalai Pékség, H & T Turai Kft., VÜCS, Bartók Béla Művelődési Ház munkatársai. Nekik ezúton is hálásan köszönjük a rendszeres segítséget.

– Mik az egyesület közeli tervei?

– Júliusban tartjuk féléves beszámolóunkat, augusztusban egy bográcsolást és egy fürdős napot szeretnénk összehozni, szeptemberben egy ún. „fiús napot”, (hogy ne csak Anyák Napja legyen), majd egy remek őszi randevú után Karácsonyra fogunk készülni.

Takács Pál

Fotó: Takács Pál

A 60. Vasutasnap margójára

Szívesen látogatok minden olyan rendezvényt, amelyik városunk életével kapcsolatos, előremutató és segít egyre növekvő gondjainak megoldásában. A MÁV nyugdíjasok évente sorra kerülő ünnepi megemlékezésére való délelőtti felkészülésemet a postás zavarta meg, aki meghozta egyik napilapunkat, amelyben az alábbi nagybetűs cím jelent meg az alatta lévő mondatokkal: „MÁV: kirúgások ezrével. Vasutasok ezrei kerülhetnek az utcára a jövő év elején: munkájukra a MÁV kezében lévő tolatási, kocsi-rendezési, át-tengelyezési szolgáltatások állami támogatásának megszűnése után nem lesz szükség. Az iparvágányok kiszolgálásának leállításával járó kirúgásokat a fejlesztési tárca még megakadályozhatja.”

Megdöbbenve olvastam el mindezt és nagyon felháborodott hangulatban léptem be az ünnepi összejövetelre gyülekező nyugdíjas barátaim, ismerőseim közé. Meglátva a népi ruhákba öltözött vendég együtteseket, hallgatva a színpadon elhelyezkedő zenekart, egy kissé megnyugodtam. A megdöbentő hírek ellenére összetartoznak azok az emberek, akik egykor ismertté tették a Galga vidék egyes településeit azzal, hogy a vasúthoz szegődtek el dolgozni. Talán a legtöbb Turáról, de a szomszédos falvakból is sokan. Ők voltak azok, akik megteremtették családjaik elfogadható életkörülményeit, munkájukat nagy szorgalommal, odafigyeléssel és örömmel végezték.

A szakszervezet lehetőséget biztosít számukra, hogy alkalmanként találkozhassanak, emlékezve az együtt töltött munkanapokra. Ez alkalommal Bag, Galgahévíz, Hévízgyörk és Tura egykori vasutasai közül közel hetvenen jöttek el. A taglétszám eléri a száz főt is, de Aszódról, Ikladról és Kartalról már sajnos kihálnak az ott élő tagtársak. A megjelenteket és a vendégeket, Tura város és Galgahévíz polgármesterét, valamint a népi együtteseket Bagról, Hévízgyörkről és Turáról Szabó Lajos szakszervezeti elnök köszöntötte, majd Papp József budapesti szervező helyettes és Szendrei Ferenc városunk polgármestere fejezte ki elismerését a szakszervezet közösségformáló tevékenységéért. A továbbiakban az elnök átadta a szakszervezet elismerő okleveleit és jutalmait a 60 és 50 éve dolgozó tagoknak, melyek közül a 60 évesek négyen (ebből két turai: Zsiga Miklós és Tóth M. Zsiga) az 50 évesek pedig öten (mind turai: Demetrovics Károly, Juhász Istvánné, Kuti Mihály, Ország Tibor, Tóth János) vehették át a kitüntető elismeréseket. Más nem volt ezek után hátra, mint a finom közös ebéd és a koraesti órákig szóló muzsika és tánc.

Mi pedig további jó egészséget kívánunk a szakszervezet tagjainak és reménykedünk abban, hogy a MÁV jelenlegi dolgozói közül nem „rúgnak ki” ezeket, hanem újra elismertté varázsolják a vasúti közlekedés színvonalát.

Takács Pál

A TURAI HÍRLAP POSTALÁDÁJÁBÓL

VÁLTOZÓ IDŐK 2

Bizonyára sokan emlékeznek a Turai Hírlap 2009 októberi számára, melyben én magam voltam szerzője a Változó idők című írásnak. A cikknek világos és egyértelmű célzata volt, mégpedig a hagyományos cigány labdarúgó mérkőzés megőrzése az örökkévalóságig. Örömmel kijelenthetem, hogy ez a gondolat nem talát „süket fülekre”. Egyértelmű többség fejezte ki álláspontját a turai cigányság körében a mellett, hogy a régi állapotokat, szokásokat folytatni kell.

Örömmel értesítem Önöket, hogy újra változnak az idők!!! 2010. augusztus 14-én 16.00-kor HAGYOMÁNYOS CIGÁNY LABDARÚGÓ MÉRKŐZÉS kerül megrendezésre Tura és Jászfényszaru csapata között. Remélem, mindezek után már végérvényessé válik a MINDEN ÉVBEN ÚJRA ÉS ÚJRA MEGSZÜLETŐ AUGUSZTUSI PLAKÁT, melynek tartalma az elkövetkezendő száz évben is változatlan marad.

Sok szeretettel várunk minden cigány és nem cigány szurkolót, hogy jelenlétükkel megtiszteljék rendezvényünket. Mindenkinek jó szórakozást és szurkolást kívánok!

Tisztelettel:
Budai Attila

APRÓHIRDETÉSEK

– **Családi ház eladó Turán** a Munkácsy Mihály utcában. Két szoba, összkomfort, gázfűtés, melléképületek. Érd: 06-20-358-68-69

– **Családi okok miatt** nagyon rossz anyagi körülményekbe kerültünk, rajtunk kívülálló okok miatt. Várjuk szeretettel a virágot, szerető vásárlókat a Vasút út 93-ban Sima László és Ilonka. Amit kínálunk: Élő télálló szabadföldi hibiszkusz, bordó, rózsaszín, krémszínű, ciklámen, fehér 1000 Ft/tő. Levesestányérnyi virágja álom szép. Minden vásárló ajándéknövényt is kap.

– **Takarítót keresünk** turai családi házba, heti egy alkalomra. 70 3677 935

– **ELADÓ SZÁNTÓFÖLD** Turán 14,5 ha (23 AK/ha, összesen 333 AK) egybefüggő, 1/1 tulajdoni hányadú szántóföld eladó. Ár: 12.000.000 Ft Érd.: 20/342-82-41

MŰSZAKI VIZSGÁZTATÁS

HELYBEN

• Személy

• Kisteher • Utánfutó

MÉSZÁROS AUTÓSZERVIZ

Galgahévíz, Fő út 45

06(28) 461 246 06(20) 942 4095
ÚJ: MOTORKERÉKPÁR vizsgáztatás

A FOCI KÖZÖSSÉGET TEREMT

Te kinek szurkolsz?

Ugye mindenkinek rémlik még a kérdés, amely szinte minden társaságban elhangzott a világbajnokság napjaiban, függetlenül nemtől, kortól. A láz - így, vagy úgy, - mindenkit elkapott. Mi nők, inkább szimpátia és a pályán látható férfiak sármja alapján köteleztük el magunkat egy-egy csapat mellett, míg életünk párjai tudományos alapon választottak és választásukat sokáig tudták magyarázni is. Sorra buktak el favoritnak vagy esélyesebbnek kikiáltott csapatok. De ez a szép a sportban – ha nem lennének nagy meglepetések, le sem kellene játszani a meccseket, nem?!? Mi nők újra és újra találtunk szerethető 11-eket. A fiúk meg egy-egy sör mellett, szenvedélyes vitákban átértékelték a helyzetet. Közösségek formálódtak szinte észrevétlenül. Hallgattuk és utáltuk együtt a vuvuzelát, amelynek létezéséről június előtt még csak nem is tudtunk. Egy kicsit beszivárgott Dél-Afrika az otthonainkba. És ez így volt jó. Volt olyan család – itt Turán is, ahol kint lobogott a spanyol zászló, hisz a lány férjhez ment egy spanyol fiúhoz, így hát nem is kérdés, mért volt ez az elkötelezettség. És büszkék voltunk erre a lányra, meg a férjre, meg Spanyolországra. És jó volt, amikor egy-egy este a „mi csapatunk” nyert. A végén pedig talán anyukám fogalmazta meg mindannyiunk véleményét: „- Kár, hogy vége, esténként úgy fognak hiányozni ezek a meccsek...” Ezekben a hetekben talán sokan határoztak úgy, ki tudja, hányadszor, hogy újra előkotorják azt a régi ütött kopott focit, fogadkoztak, hogy ismét rendszeresen rúgják majd a bőrt. Eltelt egy-két hónap: áll még az elhatározás, fiúk? Feltámadhatna a régi hagyomány, amely egykor a ’80-90-es években a turai kocsmákhoz és a mellettük önerőből kialakított kispályákhoz kötődött: a barátok között szerveződött csapatok megalapítása és a bajnokságok újraindítása. Szóval: pattanj fel leendő Iker Casillas, Diego Forlan, vagy, hogy hazánk fiait se hagyjuk ki, Gera Zoli, és irány a pálya!

Pálinkás Ildikó

Pályaaavató a Plébánián

Bár egy rövidhírben már beszámoltunk egy új kispálya születéséről Turán, a dolog megérdemel egy misét. Ez a kissé közhelyes, átkötés ezúttal nem véletlen, hiszen az új sportlétesítmény ötlete a turai plébános, Palya János atya agyából pattant ki, ami hál’Istennek nem állt meg az ötletelésnél. Addig nyüzsgött, kért és érvelt, amíg számos segítőt talált, akikkel aztán megvalósulhatott az, ami egy-két éve még csak álomnak tűnt. Plébános úrral beszélgettem a rögzös útról, a gondolat megszületésétől az első bírói sípszóig.

– *János atya! Mikor és hogyan született meg a focipálya gondolata?*

– Csupán egy-két éve voltam itt, amikor megfogalmazódott bennem, kellene valami hasonló... Ez aztán még egy ideig érlelődött bennem, de szerencsére már nem kellett hosszú évek ahhoz, hogy a gondolatból valóság legyen.

– *Volt valami apropója a pályalétesítésnek?*

– Hacsak nem az, hogy a plébánia kertjében lévő kukorica már csak vegetált. Sok gond volt vele, haszna annál kevesebb. Így a hely adott volt. Persze, sokakat meg kellett győzni arról, hogy a haszonnövény érdemes egy focipályára cserélni - és hazudniék, ha azt mondanám, hogy ez túl könnyű volt – mondja mosolyogva.

– *Miért épp focipálya?*

– Bevallom, van némi személyes kötődésem a sportághoz. Ha visszagondolok, világ életemben fociztam, balhátvéd poszton. Még a papi válogatottnak is tagja voltam. Csak ma már a térdem nem engedi, hogy versenyszerűen sportoljak. Abban azonban még sokat tudok segíteni, hogy a fiatalok megszeressék a mozgást. Láttam, hogy kevés a színvonalas szórakozási lehetőség. Nincsenek közösségi helyek, legalábbis olyan alig-alig akad, amely értéket teremt, vagy őriz. A ministránsok nem tudtak hol játszani. Itt meg a kukorica, kukorica hátán...Így hát az egyháztanács elé vittem az ügyet.

– *Mikor kezdődött meg a kivitelezés?*

– A gondolatot gyorsan követték a tettek. A 2008-as kukoricatörést követően már el sem vetettük a következő évit. Februárban kapott zöld utat a pályaeépítés, a munkálatok végül tavaly ősszel indultak. Sokat segítettek nekünk helyi vállalkozók, akik közül ki kell emelnem Bácskai Elemért, aki a földmunkákat vállalta. Ennek finanszírozásában pedig az önkormányzat segített. 2 buldózer, egy földgalyu és egy markoló sürgött-forgott a hátsó kertben akkor. Ezt követően Mahó Endre irányításával következtek a kertmunkák. Benke Sándor, azaz a Szelektív Kft. ingyen adott komposztot. Háromtengelyes óriási teherautókkal hozták ide 36 tonnát. Aztán Endre telepítette az öntözőrendszert és füvesített. A futballkapukat az iskola adta, melynek a keretét az egyháztanács tagjai hozzáhegesztették meg, a pályakimérést és felrajzolást

valamint a kapuhálót Tóth M. Imre biztosította. A füvet pedig idén a mennyeiek is locsolták bőven. Szóval igazi égi-földi összefogás alakult ki az ügyben. Ja! És a ministránsokat ki ne hagyjam, hiszen ők vállalták a fűnyírást. Egymás közt osztották be a feladatokat. Tényleg lelkesek. Karácsonyra a hagyományos ajándék helyett már futballmezt kértek.

– *És a mezeket már hivatalosan fel is avatták...*

– Igen, a mezeket és a pályát. Körbetelefonáltam a környező települések plébánosait, akik partnerek voltak abban, hogy rendezzünk egy kispályás ministráns labdarúgó tornát. Végül nyolc csapat nevezett, Tura a második helyen végzett. Persze nem is ez volt a lényeg, de jólesett. Tura két csapatot is ki tudott állítani – kicsiket és nagyokat. Összesen 20 gyerek focizik nálunk. A fiúk azóta is rendszeresen jönnek, van kulcsuk is. Emellett Tóth M. Imre hetente kétszer-háromszor itt edzi az 8-9 éves gyerekeket. Sallai Zoli pedig amelle, hogy Imre munkáját is segíti, a ministránsaimat vette szárnyai alá. A cél egy ministráns bajnokság.

– *És mi van azokkal a fiatalokkal, akik nem ministrálnak? Vagy mi van szegény lányokkal, akik többnyire nem a fociért rajonganak?*

– Szeretném, ha bizonyos feltételek mellett nyitott intézményé válna Turán a plébánia kispályája. A gyerekek jöhetnek felügyelettel. A cél a szabadidő értelmes eltöltése, jó társaságban. Nem kérek keresztlevelet senkitől. Örülök annak, aki eljön. És ha minden jól megy, a lányok is találhatnak itt kedvükre való sportolási lehetőséget hamarosan. A focipályát úgy helyeztük el, hogy előtte jut még hely egy röplabdapályának is. Sőt, olyan helyi sportember is akad, aki röplabdakedzéseket tartana.

– *Már meg sem kérdezem, miért röplabda?*

– Hát igen, ehhez a sporthoz is van némi közöm. A főiskolán röplabdáztam. De itt nem is ez a lényeg. Ezt a sportot tényleg sokan szeretik. Fiúk-lányok...

– *De hát összefogás ide vagy oda, ezt sem adják majd ingyen.*

– Ez így igaz. Egyrészt továbbra is bízunk a segítőkész turaiakban, másrészt létrehoztunk egy alapítványt is az egyházközösségért, amelyre nagy szeretettel várjuk az adományokat. Ez a finanszírozási kérdéseket is megkönnyíthetné – ha csak az 1%-okra gondolunk. Terveim vannak bőven: jó volna majd egy biliárdasztal, a kisházban meg jó lenne egy játszóházat kialakítani. Aztán ide is elferne egy játszótér... - mutatja a belső plébániaudvart, én meg örömmel hallgatom és érzem, ahogy a lelkesedése rám is átragad. Így leszünk ezzel sokan. És újra eszembe jut, amit a beszélgetés elején mondott. Manapság elmegyünk egymás mellett. Pedig közösségre mindenkinek szüksége van. Anélkül nem lehet élni.

Pálinkás Ildikó

TURA EGYHÁZKÖZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY
Számlasszáma: 11742166-20109644

Utánpótlás nevelés

A turai foci életében játékosok, játékezők, elnökök jöttek-mentek, de egy valaki évtizedek óta állandó maradt tartóoszlopként a TVSK életében, ellátva titkári, szervezői, menedzseri teendőket, lelket öntve a fiúkba, segítve a felnőtt csapatot magasabb osztályba jutni és ott tartani. Ő Horák Mária, akinek nőként szenvedélye és élete a foci, a turai foci.

A turai foci azonban a VSK-n túli területeket is érint, hisz működnek önértékű, magánkézben fenntartott csapatok, amelyek közül rendszeres sikereivel és kizárólag turai játékosokból történő összeállításával kiemelkedik Tóth M. Imre edzői munkája. 2009 őszén szabadidejét, energiáját, anyagi áldozatvállalását átcsoportosította egy másik korosztályra, az alsó tagozatos gyerekekre. Személyes indíttatást jelentett, hogy fia az elmúlt esztendőben lett első osztályos az Iskola úti iskolában, így a kezdetben iskolai szakkörként induló heti egy edzésnek a Park úti iskolaépület udvara adott helyszínt. Alig néhány hónap telt el azonban, s több éves kihagyás után Imre is visszatért, ha úgy tetszik bekapcsolódott – egy évtizednél is több távolmaradás után - ismét a VSK kötelékébe. Az U9 utánpótlás játékosai a 2010-es tavaszi szezonról TVSK színekben leigazolva már nem csak iskolai labdarúgó programban vettek részt, hanem az egyesületi NUPI programban is képviselték a klubot.

Visszacöppenve Imre is szembesült azzal, hogy mekkora az igény Turán a labdarúgásra. A klub pálya és öltözőhasználatot, igazolási és orvosi költségeket tudott vállalni, ezen túl a szülők példaértékű támogatása szükséges, ami adott is, de nem várható el, hogy a költségeket teljes mértékben rájuk hárítsák. Hosszú távon egy olyan klubköltségvetésre van szükség, melyet nem visz el nagy mértékben a felnőtt csapat finanszírozása.

Ez az együttműködés azt is jelenti egyben, hogy a jelképes kéznújtással félretette mindkét fél korábbi, talán olykor rossz szájjú emlékeit, s most egy közös úton, együttgondolkodva, azonos célért küzdve próbál haladni. Hisz a közel 60 fős kölyök utánpótlásnak még további korosztályú képviselői is vannak az óvodások (U7) ill. az alsó tagozatosok (U11) körében, akiknek edzője a fiatal és tehetséges tréner, Molnár Dávid, akik Imrével és állandó, önzetlen segédedzőjével, Imre „jobbkezelével”, Sallai Zoltánnal azonnal megtalálták a hangot és szakmai partnerséget.

Az új időszámítást jelentő együttműködés, közös utánpótlás-nevelés egyfajta reprezentatív ünnepi nyitányának tekinthetjük a június 19-i eseményt, egyfajta szezonzáró bulit, melyet a Maros Ép-ker, a Timsport és a szülők finanszíroztak. Reprezentatív volt abban az értelemben is, hogy a tudatos helyi sport-, gyermek- és ifjúságpolitika megalkotására, az utánpótlás nevelés koncepciójának, szakmai-anyagi feltételrendszerének megteremtésére jogosult döntéshozók, település- és intézményvezetők is jelen voltak. Elfogadta a meghívást és megítélte az eseményt Szendrei Ferenc polgármester és TVSK elnök, Kálna Tibor, a KOS Bizottság elnöke, Tusor Erzsébet iskolaigazgató, Benkéné Kiss Andrea ig.helyettes, Gólya Istvánné, a Kastélykerti Óvoda vezetője, Horák Mária TVSK ügyvezető, Pásztai Attila a VSK vezetőségéből.

A szülők is kipróbálhatták, hogy nem kismértékben fárasztó a beleegítés, nem is olyan egyszerű megszerezni vagy kivédeni a labdát,

vagy éppen tudatosan irányítani az útját, célba löni vele. A szülő-gyerek foci rangadó sok vidámsággal, felszabadultsággal telt, de a fáradságtalan gyereksereg tombolhatott az ez alkalomra bérelt ugrálóvárban is. Levezetéként Gólya Ádám apukájának bográcsgulyását, a szülők által hozott házi süteményeket kóstolhatta meg a valóban népes tömeg.

Az esemény méltó lezárásaként került sor Tóth M. Imre és Horák Mária értékelő beszédére. Imre kiemelte hogy „ide lehet, kell, sőt érdemes járni”, s számára a legnagyobb örömet és elismerést az edzésre fegyelmezetten felsorakozó gyerekek ragyogó szeme jelenti, akik azóta – mint megtudtuk tőle – kitartóan helytálltak az egy hetes, kora reggel kezdődő, napközis jelleggel szervezett nyári edzőtáborban is. Marcsi így fogalmazott.: „Nekünk egy kell, hogy legyen a célunk: közösen mindent megtenni a gyerekek fejlődése érdekében, közösséget teremteni részükre.” Továbbá hangsúlyozta, hogy Imre koordinálása és szakmai útmutatása alapján fog történni az utánpótlásnevelés.

A rendezvény befejezéséért a mindenkinek névre szólóan elkészített emléklapok kiosztása, és a legutóbbi évadban kiemelkedő teljesítményt nyújtó focista ifjak jutalmazása következett kupákkal, kisebb sportszerekkel, kiegészítőkkel.

Örömmel nyugtáztuk, hogy újra egy hajóban evez az elhivatottság, a tehetség, a szakértelem, a lokálpatriotizmus, erősítve egymást, szabad üllőhelyeket hagyva még a finanszírozásnak, melyre az önkormányzat és szponzorok fele a távolba nézve is nagy várakozással tekint a hajóskapitány. Jó tudni, jó lenne hinni, hogy végre nem ellentétektől, feszültségektől terhes és hangos a turai foci. S hogy teljes legyen az összefonódás a gyermekfoci minden ágában települési szinten, a plébániai felavatott focipályán plébános atyánk térítésmentesen biztosít edzési lehetőséget Imréknek. Viszonzásképpen Imre is felajánlotta folyamatos segítségét a pálya rendszeres felfestésében, az öntözőrendszer felügyeletében a baráti mérközéseken való játékezőzésben. Sallai Zoli pedig az alkalmilag futballozó egyházi csapatok trenírozását vállalta.

Ki-ki a maga területén próbálja kinevelni a jövő ígéretes focistáit, s talán így megoldódni látszik az az örök dilemma: hogy turai-e a turai foci? A turai foci jövőképehez hozzátartozik még sokáig az úgynevezett idegenlégiós, természetesen abban az esetben, ha nívós színvonalon kívánjuk ezt folytatni és lesz hozzá anyagi lehetőségünk is. - mondta el lapunknak Horák Marcsi.

Ahhoz hosszú-hosszú évek kellene, hogy a felnövekvő helyi generáció beérjen és a turai focicsapat soraiiban minél több turai játékos üdvözölhessünk. Ahogy Marcsi fejtegette: Rengeteg összetevőtől függ, hogy közép- és hosszútávon miként alakul a helyi játékosok aránya a felnőtt csapatnál: rengeteg kitartás, munka, alázat és elhivatottság szükséges a tehetség mellet, mind a gyerektől, edzőtől és szülőtől egyaránt. Amikor felnőtt szinten gondolkodunk, a szurkoló szemszögéből másodlagos kérdés, hogy turai-e az a játékos, aki jó meccset biztosít. A gyerek elé szintén kell a példa, hogyha kitartóan dolgozik, ő is focizhat úgy felnőtt korában. Ahogyan nőnek a gyerekek, befolyásoló tényező még a továbbtanulás, más jellegű tevékenység, szórakozás, családi háttér - vagyis, ha adott korosztályból 20 fővel indulunk, a lemorzsolódás miatt (elviszi magasabb szintű csapat, befejezi kitartás híján, stb.) 10-15 év múlva, ha 5-7 játékos számolhatunk, az kiváló eredmény lenne.

Hát, hajrá fiúk!

Seres Tünde

A polgármester megnyitja a plébánia pályaavatóján

A VSK kölyökutánpótlásának évadzárója

Fotó: Csilla Fotó

2010. július 13-án megkezdődött a 2010/2011. évi bajnokságra való felkészülés. Az MLSZ Amatőr Bizottságának döntése alapján a az NB.III. Mátra csoportjába nyertünk besorolást. A bajnokság augusztus 14-15-én kezdődik.

MÁTRA CSOPORT

Balassagyarmat VSE (Nógrád)	Ózd FC (Borsod)
Balmazújváros FC (Hajdú)	Putnok VSE (Borsod)
Dunakeszi VSE (Pest)	RAFC (Budapest)
Eger FC Kft (Heves)	RKSK (Budapest)
Felsőtárkány SC (Heves)	Salgótarjáni BTC (Nógrád)
Gyöngyös AK (Heves)	Tiszaújváros FC (Borsod)
Hevesi LSC (Heves)	Tura VSK (Pest)
Monor SE (Pest)	Vasas F Kft II (Budapest)

Távozó játékosok: Nagy János (Ausztria) Hibó Imre (?), Bozóki Dániel (?). Érkezők: Blaubacher Gergely (Ferencváros), Zsolnai Róbert (REAC), Takács Máté (REAC), Vernes Zsolt (Rojik-RKSK), Kurilla András (Lánchíd).

Az NB.III. utánpótláscsapatainak versenykiírása jelentősen megváltozott. U-16 (serdülő) és U-19 ifjúsági csapat helyett U-17 (IFI-B) és U-19 (IFI-A) fog játszani összevonva az NB.II-es csapatok utánpótlásgárdáival. Esetükben csoportbeosztásról még nincs információnk.

Horák Mária

JÓGA

JÓGA – testnek és léleknek

Hogyan kerültem kapcsolatba az IYENGAR JÓGÁVAL?

Aki ismer, tudja, hogy aerobik órákat vezetek Turán. Ismereteim bővítése érdekében vettem részt 2 éve egy fitness konferencián, ahol kíváncsisággal bementem egy jóga órára. Már régóta érdekelt, milyen lehet jógázni. Csak annyit tudtam, hogy a jóga „jó valamire”. Ez az óra fordulópontot jelentett számomra. Az órát vezető tanár (tanító) képzettsége, részletessége, alaposága, hitvallása, elkötelezettsége teljesen magával ragadott. Akkor, ott már tudtam, hogy a jógával foglalkoznom kell. Azóta elvégeztem a jógaoktatói tanfolyamot. Nagyon izgalmas és szép időszak volt életemnek. Megtanultam, hogy békét és elégedettséget csak akkor találhatunk, ha lényünk és létezésünk minden szintjén helyreállítjuk az egyensúlyt. A jóga módszerei és technikái tökéletes utat kínálnak célunk eléréséhez: módszeresen és fokozatosan elvezetnek a testhelyzetek (ászanák), a légyógyakorlatok (pranajama), relaxáció, meditáció és pozitív gondolkodás révén a fizikai egészséghez, a békességhez és az önismerethez. Segítenek abban is, hogy megszabaduljunk illúzióinktól, komplexusainktól, amelyek abban akadályoznak, hogy boldog és teljes életet éljünk. A jóga mindenekeztől gyakorlati út, amelyen mindent magunknak kell elérnünk és megvalósí-

Mit tanulhat a jóga órán?

- ✓ A jóga ésszerű gyakorlatait és filozófiáját.
- ✓ A jóga fokozatos utazását a külső világból a belsőbe.
- ✓ A jóga tudatosságát, mely nem ugrásszerű, hanem egy folyamat eredménye.
- ✓ A jóga az önmagunk feletti uralom elérésének fokozatos folyamata.
- ✓ Megtanuljuk megismerni helyünket a világban, választ kapunk arra, hogy mit tegyünk azok között a körülmények között, melyekbe beleszülettünk.
- ✓ A jóga a legmagasabb fokú önvizsgálat/önismeret.
- ✓ A jóga célja, hogy tökéletes emberré váljon, és azzá is tesz.
- ✓ A jóga azonos a kötődésmentesség különböző fokozataival.
- ✓ A jóga az a módszer, melynek segítségével nem ön rohan a dolgok után, hanem a dolgok maguktól jönnek önhöz.
- ✓ A jóga végső soron önmagunk megismerésének művészetete.
- ✓ A jóga vallásfüggetlen, bárki számára elérhető, gyakorolható.

tanunk. Senki sem adhat nekünk egészséget, boldogságot, elégedettséget. Ezeket sem megvásárolni, sem külső eszközökkel elérni nem lehet. Bennünk rejlenek és csak saját erőfeszítésünk gyümölcseként találhatunk rájuk és valósíthatjuk meg azokat.

Ha felkeltettem érdeklődését, akkor a **SZEPTEMBERBEN INDULÓ JÓGA ÓRÁKON** szeretettel várom. Az első óra ingyenes lesz, melyen eldöntheti, folytatja-e ezt az utat.

A jóga óra felépítése:

- ✓ Ráhangolódás az órára (kb. 5 perc, néhány gondolat ébresztő mondat, esetleg kérdés)
- ✓ Ászanák gyakorlása (kb. 75 perc)
- ✓ Óra végi relaxáció (kb. 10 perc)
- ✓ Óra után, ha igény van rá, akkor beszélgetünk is.

Kellékek a jóga órára: 1 db jóga szőnyeg (*amin meztláb NEM csúszik el a talp*)

Kérem, figyelje majd a hirdetést, vagy küldjön e-mailt, – ha van kérdése azt is – a tuzmuzeszet@t-online.hu címre, és értesíteni fogom az első óra időpontjáról és helyszínéről. *Pázmándi Ildikó*

Nyári sakk tábor

Évek óta résztvevői vagyunk a Hívősvölgyi Sakkiskola Sport Club sakk táborának, melyet hagyományosan a Festival Hotelben rendeznek meg Balatonföldváron. Általában nemcsak magyar, hanem külföldről érkezett növényedékek is vendégeskednek a táborban, ahol országosan elismert mesteredzők közreműködésével napi 3-4 foglalkozáson csiszolhatják tudásukat a fiatal sakkozók. Ezzel együtt szereplői lehetnek egy hatfordulós rapid versenynek, ahol ezúttal turai sikernek is örülhettünk. Minderről a 11 éves Szilágyi Laci gondoskodott, aki megnyerve korosztálya küzdelmét, s aranyéremmel és elismerő oklevéllel térhetett haza a 7 napos táborból. Gratulálunk! Steyer Ferinek kissé nehezebb dolga volt az eggyel magasabb korosztályban, de picit bátrabb játékkal nem lett volna lehetetlen egy dobogós helyezés megszerzése. Mindez sikerült ugyanis a 12 éves, ikladi (kissé agilisebb) növendékünknek, Szabó Zolinak, minthogy megszerezte a bronzérmét. Fiatal sakkozóink az esti órákban sorra kerülő szimultán rendezvényeket is látogatták, ahol „élesben” mérhették össze játékerejüket mestereikkel.

A tábori foglalkozásokkal párhuzamosan négyen (2 gyerek és 2 felnőtt) részt vettünk a Nyárnyitó FIDE Open hét fordulás főversenyén is. Ezen a tornán „ringbe szállt” két tehetséges ifi versenyzőnk, a 12 éves turai Téglás Matyi és az alig 9 éves, hévízgyörki Kapitiz Dominik, hogy felkerülhessenek a nemzetközi listára. Egészen jól szerepeltek életük első FIDE versenyén, Matyi például 50%-os teljesítményt ért el, s ezzel elhozta a második legjobb értékszám nélküliek különdíját. Dominik fél ponttal ugyan kevesebbel zárta küzdelemsorozatát, de első próbálkozásra ez simán elfogadható, ugyanakkor meg kell említenünk, hogy imponáló játékkal nyert egy szép játszmát a torna egyik felnőtt (holland) versenyzőjével szemben. A tornát egyébként sikerült megnyernie e sorok írójának veretlenül, két döntetlennel és öt győzelemmel.

A tóba amúgy nem nagyon akaródzott bemelegednünk, mert ottlétünket szinte végig (sajnos) az éjjel-nappal szakadó eső és szélvihar kísérte. A bátrabbak azonban nem hagyták ki a lehetőséget, s az esőzés szüneteiben párszor csak-csak megmártóztak a Balaton vizében. Természetesen a foci sem maradt ki a közös programból, s a két kísérő szülő, Juhász Péter és Kapitiz Tibor a tanári diák mérkőzésen megvillanhatta fiatalkori futball tehetségét. Vagyis a Galga vidék

sakkozói végig jól érezték magukat a sakk táborban. Meggyőződhet erről a kedves olvasó, ha felkeresi honlapunkat (www.gvse.fw.hu). Szerkesztőink, Kapitiz Tünde és Tibor felvételei arról tanúskodnak, hogy rossz időjárás ide vagy oda, mindannyian jó kedvvel vészteltük át a mostoha időjárást. A versenyt csakúgy, mint az egyéb programokat, például a záró est közös műsorát, ahol bizony szép népdalok hangzottak el a Galga vidékéről is. Befejezésül ezúton szeretnék köszönetet mondani a kedves Steyer apukának, aki saját autójával tudta megoldani gyerekeink oda-visszautaztatását.

Nyári sakknapközi iskolásoknak

A Galgavidéki Sakkbarátok Sportegyesülete idén is lehetőséget adott arra, hogy a környék sakkozó növendékei hasznosan tölthessék az iskolai szünidő egy részét. Kiváló partner volt ebben a hévízgyörki Petőfi Sándor Általános Iskola vezetője, aki idén júliusban is rendelkezésünkre bocsátotta az iskola alsó szintjét – négy tanterem és ebédlő –, ezzel együtt a tornatermet is, hogy meg tudjuk oldani (forgószínpad rendszerben) növendékeink sokirányú foglalkoztatását. Sakkozás ide, sakkozás oda, napi nyolc órát nem igazán ajánlatos sakkasztalnál tölteni, gondoljunk kisiskolás korú növendékeink nem kis mozgásigényére, de középiszkolás sakkozói is szívesen éltek a legkülönbözőbb labdajátékok gyakorlásának lehetőségével. A folyosón felállított három pingpongasztal is végig „üzemben” volt, a reggel fél kilences kezdéstől egészen a délután fél ötsz távozásig. Szabadtéri foglalkozások keretében az iskola udvarán több esetben is sor került kerékpáros akadályversenyekre és különféle labdajátékokra. Gyerekeink részt vehettek hosszabb-rövidebb távú, iskolán kívüli kerékpártúrákon is. A foglalkozásoknak ezt a részét Darabont Gyula tervezte meg és vezényelte kiválóan (balesetmentesen), egyébként három, egészen jól sakkozó gyermeke, Eszterke, Gábor és Dániel is részvevője volt a napközinek. Mindenképp említésre méltó, hogy programunk új színnel gazdagodott, ugyanis Sára Zsuzsanna, szükebb pátriánk-ból származó drámatanárnőnk tette még változatosabbá (és kellemessé) gyermekeink napi foglalatosságait. A legkülönbözőbb szemlélyiségfejlesztő játékok gyakorlását legkisebb növendékeink is rendkívüli módon élvezték, s középiszkolás és egyetemista sakkozói körében is tetszést arattak a „2-teremben” (drámaterebben) rendezett játékok.

Bényi András, Kókai Péter, Kuthi Balázs, Pásztor Ákos, Pásztor Zoltán, Tóth Dániel és Virganc Roland, csaknem mindannyian FIDE értékszámokkal rendelkező sakkozói csoportvezetői munkája nem kis segítséget jelentett nekünk immár második alkalommal. Ők a tavalyi napközi alkalmával is mindannyian szimultán játékokat adtak délutánonként, s ezzel nagy népszerűsége tettek szert kisiskolásaink körében. Remek hozzáállásuk, mintaszerű viselkedésük példaértékű, s reméljük, követőkre találnak fiatalabb növendékeink részéről.

Mindannyian jól éreztük magunkat, nemcsak azért, mert az iskola hűs falai oltalmaztak minket a júliusi kánikulában. Változatos, sok mozgást és játékot magában foglaló napi programunk igencsak fogukra valónak mutatkozott lányainknak, fiainknak egyaránt. Hogy ez mennyire így van, bizonyítja, hogy egyetlen egyszer nem kellett kinyitnunk a számítástechnikai termet, melyet szintén megkaptunk használatra. Úgy látszik, gyerekeink jól tudják magukat érezni számítógépek nélkül is (ja kérem!), s ennek viszont mi tudunk örülni leginkább.

Persze adódhatna a kérdés: a turai székhelyű sportegyesületünk miért nem a turai iskolában rendez nyári sakknapközit évente?! Ennek leginkább földrajzi oka van, ugyanis a hévízgyörki iskola nagyjából ugyanaz a távolság az ikladi és turai növendékeinknek egyaránt. Természetesen a hévízgyörki sakkozó gyerekeinknek minden helyben van, de amúgy is az összlétszám több mint felét ők alkotják. Voltak azonban vendégeink Erdélyből és Budapestről is. Mindenesetre a turai iskola vezetőinek figyelmébe ajánlanám, hogy a hévízgyörki általános iskola igazgatónőjével, valamint a helyi polgármesterrel folytatott előzetes beszélgetéseink során még csak fel sem merült köztünk bármiféle „terembér” kérdése (hoppá), és szinte az egész iskolát megkaptuk ingyen egy hónapos használatra. A dolog önmagáért beszél, s úgy gondolom, mindez híven ecseteli Hévízgyörk polgármesterének és intézményvezetőinek értő és pozitív hozzáállását ügyünkhöz. Mindezt ezúton szeretném megköszönni. A napközi összköltsége 565 ezer Forint volt, s ezt enyhítendő 250 ezer Forint támogatást nyertünk pályázati úton Pest Megye Önkormányzatától.

tóthmáté

Virágstúdió

Virág kis- és nagykereskedés (árut megrendelésre beszerzünk!)

Telefonos rendelés vagy személyesen:

H-K-Sze-Cs-P: 8h-18h Szo: 8h-14h V: 8h-12h

Cím: 2194. Tura, Sport u. 10.

Telefon: 06/30 678 39 84 vagy 06/30 591 92 96

E-mai: info@sulcker.hu vagy rendeles@sulcker.hu

Weboldal: www.sulcker.hu

- ✿ Szálas és cserepes virágok – **Selyemvirágok**
- ✿ **Menyasszonyi, alkalmi és kegyeleti csokrok**, (születésnap, névnap, vendégség, ballagás, Valentin nap, anyák napja, advent, karácsony, mindenszentek, temetések, stb.), **Koszorúk**
- ✿ **Esküvők és rendezvények**, termek illetve irodák, iskolák és egyéb épületek díszítése.
- ✿ **Fali díszek**, fali koszorúk, ajtódíszek
- ✿ **Kültethető dísznövények**, balkon növények, hagymásnövények, cserepes növények
- ✿ **Vágot virágok**, kaktuszok, beltéri dísznövények
- ✿ **Egyéb kiegészítők** (balkonok, tápoldatok, kánnak, ültetéshez szükséges szerszámok)
- ✿ **Ajándék- és dísz tárgyak** – Gyertyák, illóolajok

VIRÁGKÜLDŐ SZOLGÁLTATÁS TURÁN ÉS KÖRNYÉKÉN

(Zsámbok, Vácszentlászló, Galgahévíz, Hévízgyörk, Bag, Boldog, Valkó, Aszód, Hatvan, Dány, Tóalmás)

Most TILOS bankbetétben tartani a pénzt!

Amennyiben Ön elégedett az 5% körüli banki lekötések kamatával, akkor ez az írás nem Önnek szól!

Gondolkozott már azon, hogy megtakarított pénzét válság idején hova tegye? Bankbetét, állampapír, esetleg tőzsdei befektetések? Vajon milyen biztos megtakarítások, és milyen magas hozammal kecsegtető befektetési lehetőségek vannak, amikor válság tombol? "W" formájú lesz a visszaesés, vagy "V" alakú? Valójában a válság katasztrófa, vagy lehetőség?

ÉRDEKLI, HOGY MILYEN PASSZÍV JÖVEDELMI FORRÁSOK VANNAK?

Belegondolt már abba, mi történne, ha kirúgnák a munkahelyéről, vagy eltűnne a cége? Lenne alternatívája? Utána járt már, hogy megtakarított pénzéből hogyan lehet valódi tőkejövédelmet teremteni? Tisztában van Ön azzal, hogy vállalkozása költségére hogyan teremthet magánjövédelmet? Hajlandó a **nagy hozam és nagy biztonság** érdekében időt áldozni?

Lássuk konkrétan: Önnek most van egy egyösszegű megtakarítása, akkor 500.000 Ft-tól (vagy 2.000 Euró) és **3 éves futamidőtől** tudok lehetőségeket ajánlani. Esetleg folyamatosan, évenként tud megtakarítani min. 250.000 Ft-ot, akkor ehhez kapcsolódóan bármilyen összeg 1 éves elhelyezésére is több lehetőséggel tudom megismertetni.

Sőt a Tartós Befektetési

Számla kamatadó kedvezményével is élhet!

Ön is jobban bízik az utazó ügynökökben, mint a bármikor elérhető segítségben?

Bizalom és hitelesség pénzügyekben is! Hívjon most!

Tóth M. Imre, 06-70-3112289

MI AZ AZ 5 TITOK, AMIÉRT 11-BŐL 9 SZÜLŐ MINKET VÁLASZT A TORNAFELSZERELÉS MEGVÁSÁRLÁSAKOR?

- ✿ **mert** a kiváló minőségű, hosszú élettartamú, könnyen kezelhető **"tim"** tornaruházatot csak tőlünk tudja megvásárolni, ráadásul nem csak iskolakezdési szezonban!
- ✿ **mert** nálunk mindent (**tornapóló, tornanadrág, torna- vagy teremcipő, tornaszák, tornapapucs, pamutmelegítő, úszónadrág, úszósapka, úszószemüveg, papucs, széldzseki stb.**) egy helyen megkap, ezzel jelentős időt takarít meg!
- ✿ **mert** az ISKOLAKEZDÉSI TÁMOGATÁSI UTALVÁNNYAL is kifizetheti a választott árucikkeket, így nem kell készpénzt költenie!
- ✿ **mert** ha TÖRZSVÁSÁRLÓI KÁRTYÁVAL vásárol, egy csomó pénzt takaríthat meg!
- ✿ **mert** ha 5.000 Ft felett vásárol és ezt nem Törzsvásárlói kedvezménnyel teszi, akkor egy **500 Ft-os** (később beváltható) vásárlási utalványt BÓNUSZ ajándékként kap! (augusztus 23 - szeptember 25-ig)

SPORTLAND ÜZLET

Tura, Bartók tér 22.

Tel: 06-28-467-881, 06-70-264-2871

Nyitva: hétfőtől-péntekig 9-18 óráig, szombaton 8-13-ig,

weboldal: www.timsport.hu,

webáruház: www.plazacity.hu/timsport

GALGA COOP ÜZLETEK FEJLESZTÉSE EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL

Örömmel tájékoztatjuk régi és új vásárlóinkat, hogy a KMOP-1.2.1-08/B számú, a „**Modern eszközökkel a korszerű vevőkiszolgálásért**” elnevezésű sikeres pályázatunk keretében technológiai eszközbeszerzések, üzletfejlesztések valósulhattak meg.

Boltjaink új hűtőberendezéseket, hűtőkamrákat, polcrendszereket, egyéb bolti eszközöket kaptak. A projekt építési munkálatokat, oktatást és – az új galgamácsi üzletünkbe – teljes körű informatikai rendszer bevezetését is tartalmaz.

A beruházásokkal szeretnénk a vevői igényeknek megfelelő, színvonalas kiszolgálást, jobb áruellátást biztosítani.

AUGUSZTUSBAN IS ÓRIÁSI AKCIÓK!

2010. 08. 04-től 2010. 08. 16-ig

Ízelítő az akcióból:

Rizs „A” COOP 1 kg	199,-Ft	Omnia kávé DUOPACK 2x250g.	959,-Ft
Sport XXL 55g tejcsok.m.rum.íz. szel.	99,-Ft	Ariel color mosópor 2 kg comp.	1299,-Ft
Globus Bolognai mártás 400g	359,-Ft	Dosia mosópor active 340g	199,-Ft
Globus tavaszi vagdalt 130g	159,-Ft	PUR mosogató lemon 2+1 3x500ml	599,-Ft
Knorr gyros alap fokhagym. öntettel 40g	209,-Ft	Baba tusfürdő 400ml lanolinos	479,-Ft
Univer ketchup csepp alakú flakon 470g	399,-Ft	Kométa Bécsi virsli	1499,-Ft
Arany Ászok sör f.üv. 0,5l	159,-Ft+ü	Pick Olasz felvágott	1049,-Ft/kg
Szentkirályi ásványvíz 1,5l PET	99,-Ft	COOP tejföl 20% 375g	199,-Ft
Olympos gyüm.ital több íz 12% 1,5l	199,-Ft	COOP Jó Nekem Kaukázusi kefir 500ml	189,-Ft

NYERTEK!

Örömmel értesültünk, hogy a „**VÁLTSA VALÓRA ÁLMAIT**” COOP ÜZLETLÁNC NYEREMÉNYJÁTÉKÁN vásárlóink közül került ki két nyertes:

A fődíj egyikét egy kartali kedves vásárlóink nyerte meg, nyereménye: **1 DB 1 MILLIÓ FORINTOS BANKKÁRTYA.**
Másik nyertesünk turai lakos – Nagy Tóth Istvánné, nyereménye: **50.000,-FT ÉRTÉKŰ COOP VÁSÁRLÁSI UTALVÁNY.**

A COOP törzsvásárlóknak szervezett „**Balatoni nyár...**” nyereményjátékon is számos nyertesünknek adhatjuk át nyereményét: **25.000,-FT ÉRTÉKŰ COOP VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYT NYERTEK:**

- Dusa Péterné Tura; • Megyesné Kazi Erzsébet Galgahévíz; • Révészné Balázs Katalin Hévízgyörk;
- Strebákné Homonnay Tünde Iklad; • Szabó Istvánné Dány; • Szabó Attiláné Kartal; • Oláh Csabáné Valkó

15.000,-FT ÉRTÉKŰ COOP VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYT NYERTEK:

- Nádas György Istvánné Tura; • Magyar Gáborné Hévízgyörk; • Szalontai Pálné Hévízgyörk; • Majer Jánosné Iklad;
- Dormányné Szabó Anna Kartal; • Morován Attiláné Kartal; • Prókai Zoltánné Kartal

(A nyertesek levélben értesítést kapnak.)

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek!

Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

Tisztelt Képviselő-jelöltek!

13/2010. (I.27.) sz. határozata értelmében Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete választási bemutatkozás céljából az önkormányzati választások előtt a Turai Hírlap választási különszámában **térítésmentesen 1/4 oldal** hirdetési lehetőséget biztosít.

Minden további terjedelmi igényt az alábbiakban feltüntetett díjtáblázat szerinti térítés ellenében tudunk kiszolgálni. A választási különszám a Turai Hírlap rendes havi számával egy időben, annak mellékleteként jelenik meg.

Lapzárta: szeptember 3. Következő megjelenés: szeptember 15.

TURA BIZTONSÁGÁÉRT 2002 POLGÁRŐR EGYESÜLET

telefonszámai: **06-20/264-4705,**
06-20/264-4722

RENKÍVÜLI ÉS GYORSSEGÉLY

a turai rendőrség mobiltelefonszámán
hívható: **06-30-678-7309**
vagy az **Aszódi Rendőrőrsön: 06-20-516-5940**
(Amennyiben Turán nincsenek rendőrök szolgálatban,
úgy a hívás automatikusan az aszódi őrsre van átirányítva.)

Helyreigazítás: A TH 2010 júniusi számában a Polgárőrségi Hírek-ben tévesen jelent meg, miszerint „A polgárőrségben 2009-ben végzett kiemelkedő munkájáért Sallai István... vehette át a Megyei Dicséret Oklevelet”. Az elismerésben nem a fenti személy, hanem Czéh Tamás részesült. A tévedésért a cikk írója elnézést kér.

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Tura városban
2010. augusztus 03-tól 2010. augusztus 18-ig

TÜDŐSZŪRÉST tartunk!

Nemdohányos tüdő

Dohányos tüdő

A TÜDŐSZŪRÉS HELYE:

Tabán úti Általános Iskola épülete

A vizsgálat ideje naponta: Hétfőn, Szerdán: 12-18 óráig

Kedden, Csütörtökön, Pénteken: 8-14 óráig

A TAJ-KÁRTYÁJÁT MINDENKI HOZZA MAGÁVAL!

A tüdőszűrés 14 éves kortól ajánlott!

Mindenkinek saját érdeke, hogy betegségét idejében felismerjék és gyógyítsák!

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

A hirdetési díj kifizetése történhet átutalással, csekken vagy személyesen Tura Város Polgármesteri Hivatala pénztárában (hétfőtől-csütörtökig: 9-12 és 13-15 óráig, pénteken 9-12 óráig).

1/1 oldal	34 500 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft
1/6 oldal	6 000 Ft
1/8 oldal	4 800 Ft
apróhirdetés	60 Ft/szó

A számlázáshoz szükséges, a hirdetésfelvétel által rögzítendő adatok:
 ▶ hirdetés igényelt mérete, ▶ hirdetés igényelt lapszáma, ▶ számla vevőjének neve, címe és adószáma, ▶ fizetés módjának kiválasztása, ▶ számla postázási címe.

HIRDETÉSFELVÉTELI LEHETŐSÉGEK:

- **TURA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ**
E-mail: kultura@vnet.hu Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603
- **VÁROSI KÖNYVTÁR TURA**
E-mail: turakonyvtar@citromail.hu Telefon: 06-28/580-530
- **ÉLIÁS ZOLTÁN**, E-mail: eliaszoltan@t-online.hu Telefon: 06-30/407-8786

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12	O			13
14			15		16			17	
18		19		20		L			
21	22			23	24		25		
26			27		28			29	
30	31					32			33
34			35						36

125 éve, 1885. augusztus 1-én született

HEVESY GYÖRGY

Nobel-díjas kémikus, fizikus aki számtalanszor járt, tartózkodott a turai Schossberger-kastélyban.

VÍZSZINTES 1. Molnár Ferenc vígjátéka. **11.** Tapad. **12.** Munkatársa és barátja, a szintén Nobel-díjas dán fizikus. **13.** Út jele a fizikában. **14.** Hipofízis = ... mirigy. **17.** Oxigén, jód. **18.** Ezért kapta a Nobel-díjat ma a modern orvoslás egyik kulcsa. **21.** X...Z. **22.** Révkalauz része (!) **23.** Kilopná előle a kaját. **25.** Kutyaszó. **27.** Holland autójel. **28.** Nigériai származású néger énekes (AYO) **29.** Üres zug (!) **30.** Tanítványa, munkatársa és életrajzírója. **33.** Kérdőszócska. **34.** A mondat legkisebb értelmes egysége. **35.** Névtelen. **36.** Út a fizikában.

FÜGGŐLEGES 1. Költő (János). **2.** Közeli folyó. **3.** Eldöntésre váró jogi kérdés. **4.** Vatikáni és osztrák autójel. **5.** Európai Digitális Könyvtár angol rövidítése. **6.** Néma Gabi(!) **7.** Erre a kitévésére még a Nobel-díjnal is büszkébb volt. **A legrégebbi angol tudományos társaság, a Royal Society érme. 8.** Középen kihízta (!) **9.** Olyan fehérje, mely aktiváló anyag hatására enzimmé lesz. **10.** 1848-ban törölték el a törvényt, mely megakadályozta a földesúri birtok eladását. **15.** Ritka női név (... Lear, francia énekesnő, 1939-). **16.** Latin „é”. **19.** Tanulástól levonó. **20.** Mostani igeidő. **24.** Spanyol származású spanyol zeneszerző (Ys királya). **25.** ... Sad, Vajdaság központja. **26.** 1976 óta létező mozgókép-felvétel és lejátszási technológiára vonatkozó szabvány, videokazettát kezelő készülékek számára. **31.** Zamat. **32.** Velencében van (!)

Beküldendő a vastagon szedett sorok megfejtése: V.12., V.18., V.30., F.7. A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk szeptember 6-ig. Júniusi rejtvényünk helyes megfejtése: V.1. Halászat, 27. Régész, 34. Jelleme, F.2. Aquilla, 7. Arca. A szerencsés nyertes: **Maczkó Mihályné**, 2194 Tura, Szabadság út 2. Gratulálunk! Nyereménye **2.500 Ft értékű COOP ajándékutalvány**, melyet személyesen vehet át az értesítést követően a művelődési házban.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálincás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultur@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENAL Kft. nyomdaüzemében Gödöllőn
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomatott változat: ISSN 2061-4063

Online változat: ISSN 2061-4071

www.tura.hu